

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Leto VIII. - Št. 136

Ljubljana, četrtek, 12. junija 1947

Izhaja vsak dan razen ob petkih

Mesečna naročnina Din 45.—

Cena Din 2.—

Poštnina plačana v gotovini.

BODITE TUDI V BODOČE NOSILCI DELOVNEGA POLETA, SKUPNO Z MLADINO VSEH NARODOV JUGOSLAVIJE

(Maršal Tito III. kongresu LMS)

Nove krivične obsodbe v Celovcu

Britansko sodišče je obsodilo koroške Slovence — antifašiste zaradi slovenskih napisov

Celovec, 11. junija. Britansko sodišče v Celovcu je znova začelo izrekat sodbe nad koroškimi Slovenci-antifašisti zaradi njihove borbe za zagotovitev najosnovnejših pravic. Tako je bila 7. junija v Celovcu razprava zoper 6 koroških Slovence-antifašistov. 20. aprila so po prosvetni prireditvi ob navzočnosti večje skupine Slovencev obesili v Svečah slovenske napise, med njimi tudi napise na šoli in na cestnem križišču ter jih postavili ob nemških napisih. To so storili zato, ker avstrijska oblast kljub zahtevam slovenskega prebivalstva ni hotela napraviti dvojezičnih napisov.

Obtoženi slovenski antifašisti so pred sodiščem odločno branili pravice koroških Slovencev in protestirali proti ravnanju britanskih oblasti.

Sekretar Kmečke zveze za Slovensko Koroško Blaž Singer je izjavil pred sodiščem: »Mnenja sem, da je popolnoma pravilno, da so bili obešeni slovenski napisi. To je bilo storjeno zato, ker je minister Gruber v Londonu izjavil, da so dovoljeni dvojezični napisi. To izjavo ministra Gruberja smo mi potrdili z našimi napisi v slovensčini. Vemo, da je naš kraj slovenski, Tisti, ki so raztrgali in odstranili slovenske napise, so registrirani nacisti.«

Singer je izjavil, da britansko sodišče štiti nacistične Slovence pa obtožuje, da obešajo slovenske napise. Poudaril je, da sodišče s tem podpira nadaljnje preganjanje koroških Slovencev. Sodišče bi moralo soditi nacistom in braniti antifašiste iz Slovenske Koroške. Dejstvo je, da je slovenske napise odstranil štefaner Rudolf, pripadnik SS-oddelkov od l. 1938 in registrirani nacist, ki je med vojno zapiral angleške pilote, pljuval nanje in jih izročal gestapu. Danes ta nacist v Svečah predvsem odstranjuje slovenske napise. Javno govori, kako ga štiti britansko sodišče.

Ko je sodnik med drugim vprašal, ali ljudje ne bi hodili po cesti, če ne bi bilo slovenskih napisov, so vsi obtoženci odgovorili na to cinično vprašanje odločno in jasno, da so po njihovem mnenju slovenski napisi temeljna pravica, ki je koroškimi Slovencev nihče ne more vzeti.

Bivši interniranec in partizan Hubert Ferčnik je rekel: »Po vsem, kar smo pretrpeli, je po mojem mnenju to najmanj, kar lahko zahtevamo.«

Kot pričea je nastopil proti obtožencem šolski nadzornik Feliks Walthausner iz Sveč, ki se je izšolal na stroške pangermanskega društva »Bismarck«.

Sodišče je obsodilo Blaža Singerja na mesec dni zopora, Beguša Celestina in Konec Stanka vsakega na 14 dni zopora, Trabe Štefka s 100 šilingi de-

narne kazni, Maksa Mirka na 6 tednov zopora, Ferčnik Hubert in Cercer Anton pa sta bila pridržana v zaporu.

Ta nova razprava proti slovenskim antifašistom je vzbudila splošno obsodbo vsega slovenskega prebivalstva. Pokrajinski odbor OF, Kmečka zveza za Slovensko Koroško in Zveza mladine Slovenske Koroške so poslali zaradi tega protestni brzojavki Zvezniški kontrolni komisiji za Avstrijo in komisiji za pripravo mirovne pogodbe z Avstrijo na Dunaju.

Protestno pismo koroških Slovencev

„Celovski škof naj preneha podpirati in ščititi vojne zločince“

Nedavno je celovski škof izdal okrožnico, v kateri je obsojal pravične zahteve slovenskega ljudstva na Koroškem in zlasti izjavo slovenskih duhovnikov, da se pridružujejo zahtevam ljudstva po priključitvi Slovenske Koroške k FLRJ. V tej okrožnici ni niti z eno besedo omenil izdajalskega hujskanja prebeglih jugoslovanskih emigrantov-duhovnikov, ki javno obrekujejo novo Jugoslavijo in skušajo vzbuditi v koroških Slovincih sovraštvo do narodov Titove Jugoslavije.

Celovski škof podpira in ščiti jugoslovanske vojne zločince, med njimi tudi belogardističnega kurata Janeza Lavriča. Znano je, da je bilo celovsko škofijstvo vedno sedež germanizacije in da je vneto sodelovalo z germanizatorskimi naporei krvnika Kaibitscha in njegovih pomagačev. Sedaj pa je ordinarijat celovske knezoškofije skrivajše nekaterih jugoslovanskih vojnih zločincev in središče kampanje proti Osvobodilni fronti za Slovensko Koroško.

Omenjena okrožnica celovskega škofa je izzvala ogorčenje in proteste koroških Slovencev. V začetku junija je med drugimi poslalo protestno pismo tudi prebivalstvo velikovskega okraja. Posebna delegacija ga je 3. junija predala ordinarijatu krške knezoškofije v Celovcu. V pismu piše slovensko ljudstvo o svojem ogorčenju zaradi postavljanja emigrantov-duhovnikov na župnije in obstoja celovskega škofa, ker razvija slovenskemu

ljudstvu in njegovi OF na Koroškem sovražno delovanje. Nato poudarja slovensko ljudstvo v pismu naslednje:

»Nasprotno pa moramo danes ugotoviti, da se nudi vsa pomoč in prijazenost tistim duhovnikom, ki so zapustili svoje fare in svoje vernike v Federativni ljudski republik Jugoslaviji in ubežali pred roko pravice na Koroško. Prepričani smo, da to ni v skladu s cerkvenimi predpisi. Prav tako pa smo prepričani, da ti razni duhovniki, ki so bili že nastavljeni ali pa se danes nastavljajo po slovenskih župnijah na Koroškem, nimajo čiste vesti. Vsak dan vidimo, da se vračajo v Jugoslavijo celo ljudje, ki so zaradi sodelovanja z nemškimi in italijanskimi fašisti svoj čas — prav tako kot duhovniki-emigranti — ubežali na Koroško. Vsi upoštevajo amnestije jugoslovanske vlade in nimajo več strahu. Ne upajo pa si nazaj nekateri duhovniki.

Z ogorčenjem ugotavljamo, da je vojni zločinec Lavrih-Janežič še vedno kot kaplan v Skočjani v Podjuni ter je to sramotno za cerkvene oblasti. Taki kot Lavrih-Janežič pa so še drugi. Vsi ti vrše močno reakcionarno propagando po svojih župnijah, delajo razdor med ljudmi in obrekujejo našo matično državo FLRJ Jugoslavijo.

Zato odločno zahtevamo, da krško knezoškofijstvo preneha ščititi vojne zločince, da takoj odpusti in prepove bivanje po slovenskih župnijah inozemskim fašistom kot so duhovniki, organizirani in gospodinjci.«

Angloameriška okupacijska oblastva še naprej ščitijo in podpirajo brezobzirno ropanje v Pulju

Pulj, 11. junija. (Tanjug) Pulj, ki bo po mirovni pogodbi pripadel Jugoslaviji, je še nadalje predmet neusmiljenega ropanja, ki ga okupacijska vojaška uprava za cono A mirno dopušča, čeprav so mirovno pogodbo podpisali Amerikanci in Angleži. Pri tem ropanju vojaška uprava celo pomaga in sodeluje, ker daje dovoljenja za izvoz in prevozna sredstva za izvažanje materiala.

Od začetka okupacije pa do danes so odpeljali iz Pulja veliko množino materiala, strojev in industrijskih naprav. Iz ladjedelnice »Scoglio Olivio« so odveleli strožnico, stroj za upogibanje pločevine, gazometer, 5 hidravličnih sesalov, 32 električnih motorjev, 30 pnevmatičnih svetlov in kladiv, 8 akumulatorjev, 300 kg bakrenih vijakov, 200 velikih specialnih žarnic, 12 kosov posebnih naprav za ribiške ladje, 40 ton cevi »Mannesmanns«, 80 vrtilnih strojev, vrvi, gumi v ploščah, gumijaste cevi, bakrene cevi, strojne jermene, manometre, 8 in pol tone železnih kavljev, električne kable, ventile, 1500 kg bombažnih odpadkov za čiščenje, 1800 železnih osi, 160 plinskih mask, 10 ton raznega pohištva, 40 ton lesa in raznega materiala in železne sode, ribiški ladiji »Orsa« in »Nilda«, 2 železni ladij-cisterne in trup cisterne, 1 železni ponton, železne rezervoarje za nafto, nad 600 ton jeklenih vrvi in mrež, 2 železna vlačila, 2 toni svinca v ploščah, nad 2600 ton železnih in kovinskih odpadkov, jeklenih palic, jeklenih osi in drugega železnega in kovinskega materiala. Ves ta material so odpeljali iz ladjedelnice v Benetke in Trst.

Iz gradbenih podjetij »Travaglia«, »Valdarina«, »Bretagno«, »Grossia«, »Ottenger« in drugih manjših podjetij so odpeljali 5 električnih motorjev, 25 vagončkov, tračnice, 10 ton raznega gradbenega orodja, pisalne stroje, 14 strojev za mešanje betona, 5 drobilcev, 15 raznih električnih žag, več kot 20 ton raznih gradbenih strojev in okrog 30 ton raznega gradbenega materiala.

Iz ladjedelnice »Belaz« so odpeljali: 10 strožnic, 13 vrtilnih strojev, 22 električnih motorjev, okrog 700 ton železa, bakra, medi, raznega materiala in orodja. Veliko število strojev, orodja in ma-

teriala so odnesli iz tovarne kisika, katrana iz podjetja Davoli in društva »Naf-ta; prav tako iz raznih ustanov: računskega in tehničnega urada, higienskega zavoda, bolnišnice, laboratorija, pokrajinskega kmetijskega inšpektorata, železniške postaje in šole. Iz vseh teh ustanov so odnesli velike množine strojev, materiala, aparatov, instrumentov, opreme, knjig, živine, kmetijskih strojev in drugega materiala. Ves ta material so odpeljali že do konca meseca marca tega leta.

Angleški vojaki so 11. maja na dvorišču svojega poveljstva zažgali pohištvo iz poslopja. Proti koncu maja so uničili z zažigalnim plinom plovni objekt, ki je bil vojni plen JA. Tudi iz vojaške bolnice so ob koncu maja odpeljali 2 kamiona

in 3 polne kamione raznega materiala, platna in zdravil. Iz denarnega zavoda »Banco d'Italia« so odpeljali 16. maja 3 kamione pohištva. Iz znanega velikega električnega mlina »Sansa« v Vodnjanski ulici, v katerega bližini so bili 3. januarja ubiti 3 delavci, 9 pa je bilo ranjenih, ker so branili svoje stroje, so odpeljali dne 24. aprila vse, kar se je dalo odpeljati na dveh ladjah »Sirocco« in »Vulcano«. Na ta način so mlin popolnoma izpraznili.

To so nepopolni podatki o odpeljanim materialu, ker so iz Pulja odpeljali še mnogo več strojev, materiala in delov raznih industrijskih naprav. Pri vseh teh odvajanjih je aktivno sodelovala civilna policija in preprečila dostop delavcem, za prevoz pa so uporabljali celo angleške kamione in ladje.

Podpisovanje protokola o kulturni konvenciji med Jugoslavijo in Rumunijo. Konvencijo so podpisali v prisotnosti maršala Tita in Petru Groze — Stanoje Šimič in George Tatarescu

Pozdravno pismo maršala Tita III. kongresu ljudske mladine Slovenije

Predsednik vlade FLRJ maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je poslal slovenski mladini tole brzojavko:

Dragi tovariši mladinci! V zvezi z vašim kongresom pozdravljam vas, delegate, in po vas vso mladino Ljudske republike Slovenije.

Dosedanji napor in uspehi slovenske mladine kažejo, da ste v prvih vrstah graditeljev srečnejše bodočnosti naših narodov.

Vaš kongres, o tem sem prepričan, bo dal mladini Slovenije še več poleta v delu za izpolnitev nalog, ki jih je postavil petletni plan.

Bodite tudi v bodoče nosilci delovnega poleta, skupno z mladino vseh narodov Jugoslavije.

Zelim vam mnogo uspeha v vašem naporu delu.

TITO.

Češkoslovaški minister narodne obrambe Ludvik Svoboda in načelnik glavnega štaba Bohumil Bocek v Beogradu

Beograd, 11. junija. (Tanjug) Danes sta prispela v Beograd češkoslovaški minister za narodno obrambo armadni general g. Ludvik Svoboda in načelnik glavnega štaba češkoslovaških obrambnih sil armadni general g. Bohumil Bocek, da obiščeta Jugoslavijo.

V češkoslovaški vojaški delegaciji so razen tega poveljnik letalstva divizijski general g. Alojz Vihersek, poveljnik topništva divizijski general g. Jiri Hudeček, brigadni generali g. Jofes Hanuš, František Borski in Jaroslav Prohaska ter 4 višji oficirji.

Pri prihodu gostov je bilo zemunsko letališče okrašeno z zelenjem ter jugoslovanskimi in češkimi zastavami, postavljen je bila tudi častna četa z vojaško godbo.

Sprejema so se udeležili za vlado FLRJ minister Frane Frol, za vlado LR Srbije podpredsednik Zivota Djer-

manovič, v imenu kulturnega društva Jugoslavija-Češkoslovaška podpredsednik društva minister Miloš Carevič, za INO Beograda pa predsednik Ninko Petrovič.

V imenu JA so sprejeli delegacijo pomočnik ministra za narodno obrambo generalajntant Ivan Gošnjak, načelnik generalnega štaba generalajntant Koča Popović in generaliteta.

Pri sprejemu so bili navzoči tudi češkoslovaški veleposlanik v Beogradu g. dr. Josef Korbel z osebjem veleposlanštva in vsi predstavniki inozemskih vojaških misij v FLRJ. Ko je stopil iz letala in se prisrčno pozdravil z navzočimi, je minister Svoboda v spremstvu generalajntanta Gošnjaka pregledal častno četo. Ko je vojaška godba odigrala češkoslovaško in jugoslovansko himno, je častna četa v paradnem koraku defilirala pred gosti.

Pred III. mladinskim kongresom Uspehi prekmurske mladine v predkongresnem tekmovanju

Tudi mladina Prekmurja se je že od 15. februarja marljivo pripravljala za III. kongres LMS. Delo mladinske organizacije je zadnji mesec v obeh prekmurskih okrajih bilo precej oteženo, ker je večina mladine odšla na sezonsko delo.

V murskosoboškem okraju je bilo od 15. februarja do 1. maja 455 mladinskih sestankov s 70odstotno udeležbo in 120 proslav oziroma zborovanj s skupno udeležbo 7605 mladincev. Na progo Samac-Sarajevo je odšlo doslej 255 brigadirjev. Za socialni fond OF je mladina zbrala 2640 din, za mladinsko progo skupno z izkupičkom od prireditev 37.223 din, za III. kongres LMS pa 2846 din. Razen tega je mladina nabrala 225 kg papirja, 178 kg železa in 710 kg stekla. Popravlila je tudi 117 km cest in obdelala 106 hektarjev zemlje. V času od II. kongresa LMS je mladina delala prostovoljno 62

tisoč delovnih ur. — V predkongresnem tekmovanju se je število pevskih zborov zvišalo od 5 na 13. Kulturnih prireditev je bilo 50, raznih predavanj pa 71. Število knjig štirinajstih knjižnic se je v predkongresnem tekmovanju pomnožilo za 489.

Na III. kongres LMS se je dostojno pripravila tudi mladina dolnjelendavskega okraja, ki je v času tekmovanja napravila 60.000 prostovoljnih delovnih ur. Med drugim je mladina nabrala 247 kg papirja, 5000 kg železa in 400 kg stekla. Mladinci so očistili 1850 drevov. — Na gradnjo proge je odšlo 150 mladincev. Mladina je prispevala za progo 25.000 dinarjev, za III. kongres LMS pa 3000 dinarjev. V predkongresnem tekmovanju je mladina izvedla 45 kulturnih prireditev in 126 proslav v okraju je 13 mladinskih zborov z 250 člani.

Mladina sežanskega okraja je prekoračila svoje obveznosti v predkongresnem tekmovanju

Predkongresno tekmovanje je zajelo večino mladine sežanskega okraja. Na plenarnem sestanku ukrajinega odbora LMS meseca marca so si vasi med seboj napovedale tekmovanje. Ukrajni odbor LMS pa si je zadal nalogo, da v vseh vaseh, kjer do tedaj niso bili mladinski aktivni, mladino organizira.

Mladina je samo 20. aprila, na dan volitev v sekretariate LMS, naredila 11.070 delovnih ur, in to največ v setveni kampanji. V predkongresnem tekmovanju je mladina sežanskega okraja uničila in pobrala 78.000 kosov borovega

prelca, očistila 11,5 hektarja travnikov, očistila 6000 trt, revnečim družinam na novo posadila 800 trt, očistila 250 kubničnih metrov ruševin in zbrala 45 novih naročnikov za »Mladino«. Tekmovali so tudi pionirski odredi. Tudi pri realizaciji ukrajnega gospodarskega plana mladina aktivno sodeluje zlasti pri obnovi in gradnji cest.

V predkongresnem tekmovanju je sodelovalo 98,9% mladine, organizirane v LMS. Mladina sežanskega okraja je izpolnila vse obveznosti predkongresnega tekmovanja in jih celo prekoračila.

234 izseljencev se je vrnilo včeraj iz inozemstva v Jugoslavijo

Jesenice, 11. junija — Danes popoldne ob 16.30 uri je prispelo na Jesenice iz zbirnega taborišča iz Augsburga v ameriški okupacijski coni v Nemčiji 234 oseb. Med njimi je 179 Srbov, Hrvatov, Črnogorcev in Bosancev, 38 Slovencev in 17 Bolgarov. Med slovenskimi repatriiranci je 15 takšnih, ki so že pred vojno odšli v tujino iskat dela in kruha; vsi ostali pa so bili vojni ujetniki, interniranci in tisti, ki so ob koncu vojne zapustili Jugoslavijo. 15 Slovencev, ki so že pred vojno odšli v tujino, potuje v Kamnik, kjer jim bodo določili delovna mesta. Ostale pa bodo registrirali na Jesenicah.

Poleg transportov repatriirancev prihajajo vsak dan preko Avstrije na Jese-

nice tudi posamezni repatriiranci. Od aprila 1947 do danes je prišlo na Jesenice 580 posameznih repatriirancev.

Bolgarska vojaška delegacija v Sarajevu

Sarajevo, 11. jun. (Tanjug) Včeraj je prispela v Sarajevo bolgarska vojaška delegacija skupno s pomočnikom ministra za narodno obrambo generalajntantom Kozovskim, ki se mudi v naši državi kot gost JA. Delegacija so sprejeli predstavniki vlade LR Bosne in Hercegovine in predstavniki JA. Z delegacijo sta prispela generalmajor Vukmanović in generalmajor Ilić.

Pismo delovnega kolektiva glavne železniške delavnice v Sarajevu maršalu Titu

V petek je bila v glavni železniški delavnici v Sarajevu slovesna konferenca delavcev, na kateri so razpravljali o petletnem planu in prevzeli nove obveze. Na koncu konferenca so prebrali pismo delovnega kolektiva te delavnice maršalu Titu, ki se glasi:

»Dragi tovariš Titu! Tebi, iniciatorju prvega petletnega plana razvoja narodnega gospodarstva v naši domovini in organizatorju njegove uresničitve in prekoračenja, pošiljamo naše goreče delavske pozdrave.

Ko smo obravnavali zakon o petletnem planu, smo videli, da ima v načrtu velikansko povečanje proizvodnje, velik dvig materialnega in kulturnega blagostanja delavcev in vsega ljudstva. Zavedamo se da je to pot, po kateri se bo spremenila naša država iz gospodarsko zaostale v gospodarsko napredno državo, in da to obenem pomeni uvrstitev naše gospodarske in nacionalne neodvisnosti in velik korak pri nadaljnji krepitvi bratstva in enotnosti Jugoslavije.

Ze ob koncu maja smo izdelali plan za naše novembrsko tekmovanje. Pokazalo se je pa, da so naše obveze nepopolne, posebno če jih primerjamo z nalogami iz petletnega plana. Zato smo sklenili dopolniti in izmenjati tekmovalni plan in smo po vseh sindikalnih skupinah in oddelkih razpravljali o petletnem planu, izmenjavali izkušnje in odkrivanju pomanjkljivosti ter obravnavali naloge, ki čakajo glavno železniško delavnico in vsakega delavca. Pri izdelavi plana so sodelovali vsi delavci glavne delavnice. Okrog 95% delavcev je prevzelo osebne obveze za izboljšanje kakovosti dela, varčevanje z materialom, povečanje produktivnosti, strokovno izpopolnjevanje itd. Vse skupine in oddelki so izdelali svoj plan.

Danes smo se zbrali delavci iz vse delavnice, da bi dokončno pregledali obveze in da bi na podlagi planov posameznih skupin in oddelkov sprejeli nove obveze.

Zavedamo se, da je od izvedbe našega plana odvisna izvedba plana ostalih podjetij in da čakajo naš kolektiv velike in častne naloge. Zato ti delavci našega oddelka obljublajo, da bodo pri montiranju lokomotiv skrajšali čas za popravilo lokomotiv za 5%, čas za sprejetje lokomotiv v delo za 20%, da bodo znižali stroške za popravila lokomotiv in tenderjev za 5%, izboljšali kakovost dela po skupinah z zmanjšanjem števila ponovnih popravil in znižali delovno fronto za 10%.

Kotlarna bo skrajšala čas, ko so lokomotive v popravilu, za 20%, čakanje za sprejem lokomotivskih kotlov v delo za 10%, in zmanjšala delovno fronto na 10%.

Delavnica za popravilo potniških vagonov bo presešla svojo proizvodno nalogo za 15% vsak mesec.

Delavnica za popravilo tovornih vagonov bo skrajšala čas, ko so vozovi v popravilu, za 10%, zmanjšala delovno fronto za 5%, zmanjšala splošne režijske stroške za 10% in izvedla 15% prihrankov materiala.

Strugarna bo zmanjšala splošne proizvodne stroške na podlagi zmanjšanja stroškov za prenašanje materiala za 20%; kovačnica bo obdelala vse lokomotivske dele in dele vagonov po programu; livarna bo poskrbela, da bo vlit material za delavnico in zunanje delavnice, ter zmanjšala režijske stroške za 2%; orodjarna bo mesečno pregledala namesto dvakrat, najmanj trikrat orodne stroje, razen tega pa opravila še dvajset periodičnih pregledov.

Skupina »Vodopivec« se obvezuje, da bo izdelala 2 dvigali za vagončke na električno posebno stiskalnico.

Razkladišče materiala bo zmanjšalo režijske stroške in razmestilo material do 15. oktobra.

Obvezujemo se, da bomo izboljšali kakovost dela v vseh oddelkih, da bomo fronto dela zmanjšali za 5% in režijske stroške za 5%. Da bi vse to lahko dosegli, bomo posvetili posebno pozornost enakomerni razdelitvi proizvodnih nalog posameznim podjetjem, kar je naloga naše uprave, in da se izdelajo rezervni deli in da se zagotovi pravočasno prihajanje materiala.

Razen tega se obvezujemo, da bomo s pomočjo uprave usposobili za kvalificirano delavce 12 fizičnih delavcev, dvignili 31 polkvalificiranih in stopnjo kvalificiranih delavcev s posamičnim, praktičnim in teoretičnim delom, v razne tečaje pa bomo zajeli 178 delavcev. V ta namen so skupine kvalificiranih delavcev sklenile pisne pogodbe z nekvalificiranimi delavci.

Ostale so nam v spominu Tvoje besede, da je gonilna sila za razvoj države povečanje materialnega in kulturnega standarda delovnega ljudstva. Pri nas imamo še 100 nepismenih in mnogo na pol pismenih tovarišev. Vseh 100 nepismenih se bo naučilo v tem tekmovalju brati in pisati, 27 delavcev bo dokončalo skrajšani tečaj osnovnega znanja, 30 delavcev pa bo dokončalo tečaj splošne izobrazbe. Stopili bomo v zvezo s prosvetnimi oddelki rajonskih ljudskih odborov, ki nam bodo pomagali pri izvajanju kadrovske politike.

Tovariš Titu! Naš delovni kolektiv je bil proglašen v lanskem majskem tekmovalju za 3. delovni kolektiv v državi, v zadnjih 12 mesecih pa je bil dvakrat prvi med železniškimi podjetji v Jugoslaviji.

Zavedamo se, da nas čakajo zelo velike naloge, ker se zavedamo tega priznanja in ga moramo sedaj opraviti. Borili se bomo za širok razvoj socialističnega tekmovalja v našem podjetju. Borili se bomo za to, da bo vsak delavec izpolnil svojo proizvodno nalogo, da bo postal zaveden, kulturni graditelj naše države.

Zivel tovariš Tito, tvorec naše nove države in voditelj narodov Jugoslavije na poti k uresničitvi našega petletnega plana, na poti k svetovnemu miru in demokraciji.

Delovni kolektiv glavne železniške delavnice v Sarajevu. (Tanjug.)

Konferenca slovenskih držav za koordinacijo gospodarske politike

Praga, 11. junija (ČTK). V Marianških Laznih je pričela z delom konferenca slovenskih držav za kmetijska vprašanja. V svojem govoru je izjavil direktor češkoslovaškega inštituta za mednarodno sodelovanje v kmetijstvu in gospodarstvu dr. Tauber, da si je institut že pred mesecem dni postavil za nalogo organizirati zbiranje češkoslovaške pomoči v življenjskih potrebščinah za prebivalstvo Rumunije in da skliče to konferenco. Dr. Tauber je nato pozdravil prisotnost veleposlanika FLRJ dr. Darka Černeja, bolgarskega pooblaščenega ministra Simova, predstavnika poljskega poslanstva in češkoslovaškega ministra za kmetijstvo Djurisa, in je izjavil, da je sovjetska delegacija na

Nato je govoril minister Djuris, ki je poudaril, da je za uspešno vodenje načrtnega kmečkega gospodarstva slovenskih držav neobhodno potrebno njihovo sodelovanje.

Vodja jugoslovanske delegacije Miloš Savljevič, predstavnik ministrstva za kmetijstvo LR Srbije, je poudaril, da mora biti politika slovenskih držav, v katerih je danes ljudstvo lastnik zemlje, v skladu z interesi ljudstva, usmerjena mora biti v smeri izgraditve boljše življenja za vse. To se more doseči samo z miroljubno izgraditvijo, zato vsi slovenski narodi želijo uvrstiti demokracije in miru na svetu.

Nato je govoril poljski delegat Dru-ki je poudaril, da je po zmagi nad fašizmom, ki je prinesla velike socialne reforme v slovenskih državah, ključ njihovega gospodarskega položaja v rokah ljudstva. Povojne izpremembe so omogočile mnogo tesnejše sodelovanje med slovenskimi narodi kot kdaj koli prej.

Vodja bolgarske delegacije prof. Georgijev je izjavil, da je zdravo sodelovanje med slovenskimi državami pogoj za rešitev gospodarskih problemov. Georgijev je izrazil upanje, da bodo slovenski narodi koordinirali svojo gospodarsko politiko.

Jugoslovanska trgovinska delegacija v Sovjetski zvezi

Lenjgrad 11. junija. Tase poročajo: Jugoslovanska trgovinska delegacija pod vodstvom ministra za zunanjo trgovino FLRJ Nikola Petroviča je odpotovala danes po tridnevnem bivanju v Lenjgradu v Moskvo.

Med svojim bivanjem v Lenjgradu so člani delegacije obiskali tovarni »Stalinc« in »Elektrosilac«, muzej obrambe Lenjgrada, eremitažo, ruski muzej, centralni park kulture in odmor ter prisostvovali gledališkimi predstavami. Pred odhodom so delegat obiskali še Petrov dvovre.

Zasedanje Generalnega sveta svetovne sindikalne federacije Svetovna sindikalna federacija mora izkoreniniti vse ostanke fašizma in zamašiti usta vojnim hujskačem

Praga, 11. junija (Tanjug). Na zasedanju Generalnega sveta Svetovne sindikalne federacije 9. t. m. je govoril generalni sekretar Louis Saillant, ki je podal referat o delovanju federacije od ustanovitve do danes.

Saillant je poudaril, da si je Svetovna sindikalna federacija v sorazmerno kratkem času svojega obstoja pridobila veliko izkušnje v borbi za izboljšanje socialnih in gospodarskih razmer delovnega ljudstva in je okrepila svoj mednarodni položaj, tako da lahko v vsakem trenutku, kadar bi bilo potrebno, odločno intervenerja v mednarodnih pogajanjih. Federacija je posvetila posebno pozornost vprašanju demokratizacije in denacionalizacije premaganih držav.

Louis Saillant je izjavil: »Oktober 1945 smo imeli 56 milijonov članov, danes pa se je njihovo število dvignilo na 71 milijonov. Svetovna sindikalna federacija je vzpostavila sedaj zvezo s sindikalnimi organizacijami številnih držav, med katerimi so tudi sindikalne organizacije Nemčije, Japonske in Indonezije. Svetovna sindikalna federacija ima danes 15 milijonov članov več kakor v času kongresa v Parizu.«

O sindikalnih organizacijah po raznih okupacijskih conah Nemčije je Saillant poudaril, da je v sovjetski coni vključeno Berlin 3.400.000 članov sindikatov, v britanski coni 1.500.000, v ameriški 830.000 in v francoski 230.000. Avstrijski sindikati, katerih razmere so zelo težavne, imajo 70.000 članov. Posebna komisija na Japonskem je ugotovila, da sindikalno gibanje na Japonskem rapidno raste in je danes tamkaj štiri milijone članov.

Louis Saillant je nato nadaljeval: »Naši cilji so morali neizbežno izzvati napade na Svetovno sindikalno federacijo. Bilo je sicer dovolj konstruktivne kritike, vendar je bilo tudi precej zlonamernih in klevetniških napadov, na katere odgovarjam. Če nas kritizirajo delavci, potem bo to upošteevano; drugače pa je, če gre za one, ki hočejo izvajati svoje določeno politiko. Delavci znajo vedno razlikovati svoje prijatelje od sovražnikov in zavarovati svoje interese.

Osnovni problem je zagotovitev svobode sindikatov

Po govoru Louisa Saillanta je spregovorila sovjetska delegatka Popova, ki je izjavila:

»Ta sestanek je v času prizadevanj za doseg trajnega mira. Poraz Nemčije in Japonske je dal vzpodbudo demokratičnim silam. V številnih deželah so bile vržene z oblasti bivše fašistične vlade ter je danes oblast v rokah demokratičnih režimov. Toda kljub porazu Nemčije in Japonske si reakcija prizadeva, da bi ohranila ostanke fašizma v Španiji in na Portugalskem ter da okrepi reakcionarne sile v Grčiji. Razen tega skuša skaliti odnose med velikimi silami. Svetovna sindikalna federacija mora biti ona gibalna sila, ki bo povezala vse sindikalne organizacije, da se izkoreninijo vsi ostanke fašizma in da se zamašijo usta vojnim hujskačem. Naša federacija mora naperiti vse sile proti tistim, ki omejujejo pravice delavcev.

Svetovna sindikalna federacija je ena izmed tistih mednarodnih organizacij, ki se borijo za uresničenje pravičnega reda na svetu. Vendar pa ne smemo pozabiti, da imamo tudi pomanjkljivosti. Glede številnih vprašanj še ni bilo dovolj storjenega. V ZDA je 4 milijone brezposelnih, v Italiji 2 milijona, v Grčiji 50% vseh delavcev. Odločno se moramo boriti proti monopolom. Ta borba se mora voditi na mednarodni podlagi. Svetovna sindikalna federacija mora imeti pri tem vodilno vlogo.

Naš osnovni problem je zagotovitev svobode sindikatov. Reakcija že izvaja napade na sindikalno gibanje. Protidelavski zakoni v ZDA in ukinitve sindikatov v Iranu in Grčiji nam lahko služijo kot primer. Mi, sovjetski ljudje, občutimo to še posebno močno. Medtem ko se pri nas ukinja smrtna kazen, po nekaterih deželah fašisti še vedno ubijajo in preganjajo delavce.

Svetovna sindikalna federacija še ni storila dovolj za izboljšanje socialno-

Težak položaj delavcev v reakcionarnih državah

Nato se je razvila diskusija, v kateri se je indijski delegat Dange dotaknil težkega položaja azijskih sindikatov, zlasti sindikatov Indonezije. Odločno je zahteval, da federacija posveti čim večjo pozornost razmeram v Indoneziji, Iranu, Indiji in Kitajski ter da zavzame brezkompromisno stališče.

Kitajski delegat Ču se je strinjal z izvajanjem indijskega delegata Dange in poudaril pomen vprašanja obrambe sindikalnih svoboščin v kolonialnih deželah.

Ciprski delegat je govoril o preganjanju sindikalnih voditeljev na Cipru, ki so bili aretirani baže zaradi poizkusa, da vržejo sedanjo vlado, in zaradi širjenja nacistične propagande. Vendar pa je komisija britanskega trade-unionskega kongresa ugotovila, da je »razlog za ta preganjanja v sedanjem položaju na Cipru. Delegat je dalje rekel, da vlada na otoku imperialistična diktatura, ki delavce sili, da se branijo.

Predsednik konfederacije nameščencev Latinske Amerike Lombardo Tole-dano je v svojem komentarju poročila, ki ga je dal Louis Saillant, poudaril potrebo, da se izdela minimalen program akcije glede vseh problemov, ki se tičejo delavskih interesov. »Borba reakcije,« je rekel, »nam vsiljuje potrebo, da koordiniramo delo, če hočemo doseči uspehe. Reakcija se bori pod krinko protikomunizma. Vsaka borba delavcev za ekonomske in politične svoboščine se označuje kot komunistična. Treba je nemudoma

V svetovnem sindikalnem gibanju se vedno bolj jasno kaže dve tendenci: ofenzivna in delenzivna. Kot primer prve tendence lahko služijo organizacije v onih državah, kjer se delavci vedno bolj udeležujejo gospodarskega in političnega življenja dežele. Tak je primer z Jugoslavijo, Rumunijo, Bolgarijo, Češkoslovaško in Poljsko. Delavci teh dežel, ki prej niso mogli priti do svojih pravic, imajo danes vedno večjo vlogo pri obnovi in izgraditvi svojih med vojno opustošenih dežel.

Saillant je navedel tudi primer Velike Britanije, kjer ima Kongres Trade Unions vedno večji vpliv na razvoj gospodarskega življenja. Omenil je tudi Francijo, kjer je bil Leon Jouhaux postavljeno za predsednika ekonomskega sveta. Nato se je dotaknil vprašanja grških sindikatov in izjavil: »Zahtevamo, da se sindikatom v Grčiji nudi svoboda, ki jim je bila odvzeta, da bi lahko svobodno razvijali svoje delovanje.«

O drugi tendenci v sindikalnem gibanju je Louis Saillant navedel ZDA in poudaril, da se tamkaj delavske svoboščine zožujejo in omejujejo. »Zlasti pozivam kongres industrijskih organizacij,« je nadaljeval Saillant, »da razvije najširšo akcijo za čim trdnjšo enotnost vseh delavcev. Tamkaj so med organizacijami spori, vendar ob tej priložnosti apeliramo tudi na Ameriško federacijo dela, da se ta neoglasja odstrani in da se stori vse za doseg enotnosti v borbi proti reakciji, ker se napadi na delavski razred ne omejujejo samo na ZDA, ampak se lahko razširijo in se že širijo tudi na dežele Latinske Amerike in drugam. Dalje vidimo, da skušajo delavcem, ki so toliko prispevali k zmagi nad fašizmom, kratiti njihove pravice ter jim odvzeti sadove borbe.

Vemo, da je sindikalno gibanje trdno poročilo napredka. V ektrbeh smo zaradi nevarnosti, ki grozijo svetovnemu miru. Naše stališče je bilo jasno izraženo v resoluciji, ki smo jo sprejeli v Parizu. V preteklih 18 mesecih smo enodušno poudarjali, da so predvsem delavci oni, ki so zainteresirani na ohranitvi miru in pravičnosti na svetu.

ekonomskih pogojev v borbi proti reakciji, to pa je pogoj za izkoreninjenje fašizma in vzpostavitev trajnega ter trdnega mira. V zvezi s tem moramo posvetiti posebno pozornost delavcem v kolonijah, kajti njihovi problemi so v najtežnji zvezi z ohranitvijo miru. Kolonialni delavci, ki so se v polni meri udeležili uničevanja fašizma, so brez vseh svoboščin, ki jih je prinesla zmaga. Toda kaj naj šele rečemo o položaju žena in otrok v kolonijah? Preteklo razdobje dveh let je bilo zadostno za administrativno delo. Sedaj moramo preiti k akciji. Prišel je čas, da se vse demokratične sile združijo.

Sovjetska delegatka Popova je nato poudarila, da se je Svetovna federacija demokratičnih žena obrnila za sodelovanje na Svetovno sindikalno federacijo, da pa to vprašanje še do danes ni bilo postavljeno na dnevni red. Prav tako se je obrnila na federacijo s pozivom k sodelovanju tudi Svetovna federacija demokratične mladine. »Mobilizirati moramo svoj tisk za razkrinkavanje sovražnikov, ki poizkušajo zasejati razdor v naše vrste. Naša federacija je popolnoma sposobna, da izpolni vzvišene naloge, ki so pred njo.«

Po govoru Popove je predsednik Deakin prečital imena pomembnih sindikalnih funkcionarjev, ki so izgubili življenje med vojno. Delegati so počastili njihov spomin z enominutnim molkom. — Nato je predsednik Deakin prečital pozdrav predsednika češkoslovaške vlade Gottwalda, v katerem je rečeno, da vlada in ljudstvo češkoslovaške republike z velikimi simpatijami spremljata delo Svetovne sindikalne federacije, kajti v njej vidita močan branik in oporo stremljenj za sodelovanje pri krepitvi miru in demokracije, stremljenj za izboljšanje življenjske ravni delovnega ljudstva zlasti v onih deželah, ki so trpele med vojno.

Rezultati doslej sklenjenih pogodb za proste presežke žita v žitorodnih okrajih

Od predvidene količine so posamezni žitorodni okraji doslej sklenili pogodbe za proste presežke žita v sledečih odstotkih (v oklepaju število sklenjenih pogodb):

1. RADGONA (718) 86%
2. LJUTOMER (982) 65%
3. LENDAVALA (285) 37%
4. PTUJ (633) 16%
5. MUR. SOBOTA (496) 14%

(Odstotek v Murski Soboti je višji kot objavljen, ker ni točnih poročil. — Odkup je organiziran dobro.

Nekatere zbiralnice dajejo podpisnikom bone za industrijsko blago za vso vrednost kontrahiranega žita. To je nepravilno! Oddati smejo bone le za največ 40% vrednosti predvidenega izkupička za kontrahirano žito (prosti presežki).

Zbiralnice, okrajni ljudski odbori in Navodi morajo takoj izvesti pregled in odstraniti to napako, da bo delo pravilno.

Ljubljana, 11. junija 1947.

(Iz pisarne ministrstva za trgovino in preskrbo LRS)

Vzgleden primer

Iz Ljutomera poročajo, da so do 11 t. m. od predpisanih 16 vagonov zbrali do sedaj 17 vagonov belih žitaric. Pri tem ni ošteti 25.000 kg koruze. — V ljutomerskem okraju kontrahirajo naprej.

Med posameznimi okraji se je razvilo tekmovalje v odkupu prostih presežkov. To bo uspeše še povečalo.

Čolakovič, Dugonjič in predsednik načrtna komisije LR Albanije Nako Spiru so si ogledali dela na mladinski progji

Zenica, 11. junija, (Tanjug.) Po slavnosti izročitvi v obrat hidrocentrale v Bogatiču pri Sarajevu so si predsednik vlade LR Bosne in Hercegovine Rodoljub Čolakovič, predsednik CS LMJ Rato Dugonjič ter predsednik načrtna komisije in minister za narodno gospodarstvo LR Albanije Nako Spiru ogledali dela na mladinski progji. Goste so spremljali člani in voditelji glavnega štaba in uprave gradbišč. Graditelji z bližnjih delovnih mest na Lašvi, ki so se zbrali na mitingu naših in tujih brigad ter skupin v taborišču albanske brigade »Hamal Stafac«, so prisrčno sprejeli goste. Na zahtevo mladine je Nako Spiru pozdravil v albanski našo in albansko brigado, nato pa je govoril predsednik vlade LR Bosne in Hercegovine Rodoljub Čolakovič.

O povojnem delovnem poletu naše mladine je govoril predsednik CS LMJ Rato Dugonjič, ki je med drugim rekel: »Zelo ljubo mi je, da lahko v imenu vse mladine Jugoslavije pozdravim mladino Albanije. Pozdravljam Nako Spiru, prijatelja Jugoslavije in dosejdanega predsednika LM Albanije. Doslej smo opravili polovico zemeljskih del. V dveh mesecih smo dosegli več nego lani na progji Breko—Banoviči v 6 mesecih. Cutimo, da je v naših rokah taka moč, da lahko napravimo mnogo več, kakor zahteva petletni plan. Da pa bomo to dosegli, mora naša mladina na progji Samac—Sarajevo pokazati vsemu delovnemu ljudstvu, kakšne so norme. Če bomo tako delali, ne bomo proge dogradili šele v novembru, ampak že mnogo prej.«

Gostje so se nato udeležili prireditve, ki so jo priredile tuje brigade v taborišču albanske brigade.

Vojaško sodišče za mesto Beograd je izreklo obsodbo nad vojuni

ki so bili v službi grškega vojaškega atašaja v Beogradu

Beograd, 11. jun. (Tanjug.) Vojaško sodišče za mesto Beograd je izreklo danes sodbo nad skupino vojunov, ki so bili v službi bivšega grškega vojaškega atašaja v Beogradu, monarho-fašističnega podpolkovnika Georgija Diamantopolosa.

Zaradi vohunstva, lažne propagande in agitacije proti sedanjim ureditvi v FLRJ so bili obsojeni:

Dimitrije Bošković na 16 let odvzema svobode s prisilnim delom, na izgubo političnih in posameznih državljskih pravic, razen rodbinskih, za dobo pet let in na zaplemo vsega premoženja; Nikola Belojanić na 14 let odvzema svobode s prisilnim delom, izgubo političnih in posameznih državljskih pravic, razen rodbinskih, za dobo dveh let in zaplemo celotnega premoženja; Kosta Filipović na 10 let odvzema svobode s prisilnim delom, izgubo političnih in posameznih državljskih pravic, razen rodbinskih, za dobo dveh let in zaplemo celotnega premoženja; Stefan Zafirjadis na 10 let odvzema svobode s prisilnim delom in Georgij Bakeevanoglu na 10 let odvzema svobode s prisilnim delom.

Po razglasitvi sodbe je predsednik podpolkovnik Milonja Stijović v kratki obrazložitvi dejal, da je bila krivcem z ozirom na težno dejanj in njihovo priznanje izrečena sorazmerno mila kazen.

GLAVNI ODBOR LMS

PRIREDI DNE 12. JUNIJA 1947 OB 21. URI NA STADIONU V PROSLAVO III. KONGRESA LMS

FESTIVAL

S SLEDEČIM PROGRAMOM: MIMOHOD IN NASTOPI 1000 BRIGADIRJEV-PEVCEV S HARMONIKARSKIM ZBOROM, 600 FIZIKULTURNIKOV IZ SLOVENIJE IN PRIMORSKE TER 250 PLESALCEV S FOLKLORNIMI PLESNI IN STILIZIRANIMI PRIKAZI DELA KMEČKE IN DELAVSKE MLADINE

Vstop prost!

ZASEDANJE PLENUMA ZVEZE KOVINARJEV

Neposredna naloga kovinarjev je splošna uvedba norm

Te dni je v Beogradu zasedal plenum Zveze kovinarjev Jugoslavije. Ob zaključku je sprejel sledeče sklepe: Plenum ugotavlja, da je cela vrsta podjetij kovinske industrije, ki ne izpolnjujejo svojih gospodarskih planov. Zato naroča izvršilnemu odboru centralne uprave, naj posveti temu vprašanju posebno pozornost, naj brez odlašanja stori potrebne korake pri gospodarskih vodilnih mestih in pri centralnem odboru ES ter da naj neposredno pomaga prizadetim sindikalnim podružnicam pri reševanju teh vprašanj.

Organizacija delovnega tekmovanja je med najpomembnejšimi vprašanji pri delu naše zveze. Naši upravni odbori in tekmovalne komisije se morajo še bolj uveljaviti in usposobiti, da bi bili lahko pravi voditelji in organizatorji delovnega tekmovanja. Da bi tekmovanje postalo še bolj množično in se pravilno razvijalo ter da bi se še bolj poglobilo in postalo stalna delovna oblika po podjetjih kovinske industrije, nalaga plenum našim organizacijam tole:

Upravni odbori podružnic morajo zahtevati pri tistih upravah podjetij, ki še niso razdelile proizvodnega plana na določene roke, da to takoj stori, da bi posamezniki, skupine in oddelki lahko prevzeli konkretne obveze, ki jih morajo izpolniti med planom. Na tej podlagi se bo izvedlo tekmovanje med posamezniki, skupinami, oddelki in med seboj podobnimi podjetji. Zato bo treba ustanoviti prehodne zastavice v podjetjih, kjer to še ni storjeno.

Plenum ugotavlja, da je bilo v kovinski industriji od našega II. plenuma zelo malo storjenega za uvajanje delovnih norm in prehod na akordni sistem plačevanja. Plenum naroča centralni upravi in vsem svojim organizacijam, naj si vzamejo uvedbo norm za svojo nujno in neposredno nalogo, naj se začne vztrajno boriti in odločno zahtevati pri gospodarskih vodstvih uvedbo delovnih norm. Za vsako na ta način lahko kovinska industrija izpolnila naloge, ki jih ji nalaga petletni plan. Organizacije naše Zveze morajo pri vseh vprašanjih na vso moč podpirati gospodarska vodstva. Za vsako površno obravnavanje vprašanja uvajanja delovnih norm imajo upravni odbori zveznih podružnic dolžnost, da o tem takoj poročajo centralni upravi Zveze.

Da bi dosegli pravilno nagrajevanje, mora biti glavno težišče tega vpra-

šanja v kategorizaciji del in prehodu na akordni sistem plačevanja.

Plenum naroča organizacijam Zveze, da mnogo bolj skrbje za udarnike, novatorje in racionalizatorje in da jih vsestransko podpirajo pri njihovem izobraževanju, nagrajevanju in prednostnem oskrbovanju, da popularizirajo njihovo delo, da napravijo udarniško gibanje čim bolj množično in posvetijo posebno pozornost uporabi izkušenj novatorjev in racionalizatorjev.

V kovinski industriji bo treba uvesti največje varčevanje in rentabilnost proizvodnje in stalno izboljševati kakovost izdelkov naših podjetij. Zato je treba mobilizirati vse članstvo naše Zveze.

Plenum ugotavlja, da podjetja še ne vodijo dobre in natančne evidence o proizvodnji. Za razvoj sindikalnega dela in za izpolnitev plana je evidenca pomemben činitelj in ji morajo naše sindikalne organizacije posvetiti vso pozornost in vztrajno zahtevati, da se evidencija uvede. Plenum naroča našim sindikalnim organizacijam, naj nadzorujejo vodite evidence in natančnost pokazateljev in naj v teh vprašanjih v polni meri pomagajo gospodarskim vodstvom.

Plenum ugotavlja, da ni bilo posvečene dovolj pozornosti organiziranju industrijskih šol in strokovnih tečajev. Tega niso storila gospodarska vodstva in tudi ne sindikalne organizacije. Plenum naroča našim sindikalnim organizacijam, naj se vztrajno bore, da bo moč kar najhitreje in v največjem številu odpirati take šole in tečaje. V naših podjetjih mora biti težišče dela v organiziranju tečajev tehničnega minuma in tečajev za strokovno dviganje delavcev iz polkvalificiranih v kvalificirane. Pri tem je treba posebno gledati na to, da se izobrazi kar največje število žena v strokah, ki ustrezajo njihovim zmožnostim.

Plenum ugotavlja, da organizacije niso posvetile dovolj pozornosti strokovnemu izpopolnjevanju mladine in da niso pravilno izbrile delovnega polta naše mladine. Plenum naroča organizacijam naše Zveze, naj si prizadevajo, da se bo kar najhitreje in najbolj strokovno izobrazila naša mladina, posebno pa vajenci, obenem pa morajo izrabiti polet delavske mladine za izpolnitev petletnega plana.

Plenum ugotavlja, da je dalo sodelovanje uprave podjetij in upravnih odborov podružnic ter posvetovanja o proizvodnji dobre uspehe. Plenum naroča zveznim organizacijam, naj še

bolj pogloblje sodelovanje med upravnimi podjetji in upravnimi odbori podružnic in naj razvijajo in razširijo posvetovanja o proizvodnih na oddelke in na ta način povečajo produktivnost dela v naših podjetjih.

Plenum ugotavlja, da kljub velikemu poletu naših delavcev v proizvodnji in vzgledni disciplini nekaterih delavcev še vedno ni konca kršitve delovne discipline. Plenum naroča organizacijam Zveze, naj se vztrajno bore za odstranitev vsake kršitve delovne discipline s tem, da se sprejema osebne obveze. Temeljna naloga naših organizacij je boj za proletarsko delovno disciplino.

Plenum ugotavlja, da glede na sedanje možnosti v podjetjih kovinske industrije ni bilo dovolj storjenega za odstranitev pomanjkljivosti v higijensko-tehnični zaščiti dela. Vzrok temu je, da se sindikalne organizacije premalo zanimajo za ta vprašanja in da niso dovolj vztrajne pri tem. Plenum naroča vsem organizacijam, naj se vztrajno bore za odstranitev vseh pomanjkljivosti higijensko-tehnične zaščite dela glede na možnosti, ki so podane v podjetju.

Plenum ugotavlja, da naše sindikalne organizacije niso proučile zakona o socialnem zavarovanju in delavskih dopustih in da niso dajale svoje pomoči pri uporabljanju in izvajanju teh zakonitih predpisov. Zato so trpeli naši delavci. Plenum naroča našim sindikalnim organizacijam, naj začno obširno kampanjo za seznanjanje s pridobitvami socialnega zavarovanja in delavskih dopustov in naj store vse za temeljito izboljšanje zdravstvenega stanja delavcev.

Plenum naroča našim podružnicam, naj posvetijo vso pozornost preskrbi zadruge, menz in zelenjadnih vrtov in naj tesno sodelujejo pri tem z ljudskimi oblastmi. Plenum apelira na pristojna ministrstva, naj zaradi važnosti kovinske industrije posvetijo industrijskim podjetjem mnogo pozornosti in uvedejo neposredno preskrbovanje.

Vodstva naših zveznih organizacij morajo povečati popularizacijo petletnega plana elektrifikacije in industrializacije naše države, naloge kovinske industrije pri izpolnjevanju petletnega plana, odgovornost in nalogo vsakega kovinarja pri izvajanju plana, pomen petletnega plana za moč naše domovine in za boljše in srečnejše življenje našega ljudstva. Naše sindikalne organizacije morajo posvetiti vso pozornost kulturno-prosvetnemu delu, ideološkemu izobraževanju in političnemu izgraževanju kovinarjev v duhu marksizma-leninizma.

Fizkulturo je treba vsestransko razvijati in širiti med kovinskimi delavci ter uporabljati fizkulturo za propagando petletnega plana.

Plenum ugotavlja, da sklepi IV. plenuma centralnega odbora niso bili dosledno izvedeni v mnogih naših organizacijah. Zato nismo organizacijsko utrdili naših osnovnih organizacij in dobili zadostnega števila sindikalnih kadrov. Brez trdne organizacije pa naša Zveza ne bi mogla izpolniti nalog, ki jih ji daje naš petletni plan, tako kakor bi bilo treba. Plenum naroča izvršilnemu odboru, naj vsestransko podpira sindikalne podružnice, da bi lahko izvedle sklepe IV. plenuma centralnega odbora, ker bo samo z doslednim izvajanjem teh sklepov kovinska industrija lahko izpolnila naloge petletnega plana elektrifikacije in industrializacije naše države.

Zavedajoč se resnosti nalog, ki čakajo kovinsko industrijo in Zvezo kovinarjev pri izvajanju petletnega plana, naroča plenum centralni upravi, naj nadzoruje izvajanje sklepov III. plenuma Zveze kovinarjev in naj na prihodnjem plenumu poroča, kako so bili ti sklepi izvedeni.

„Teden športnega letalstva“

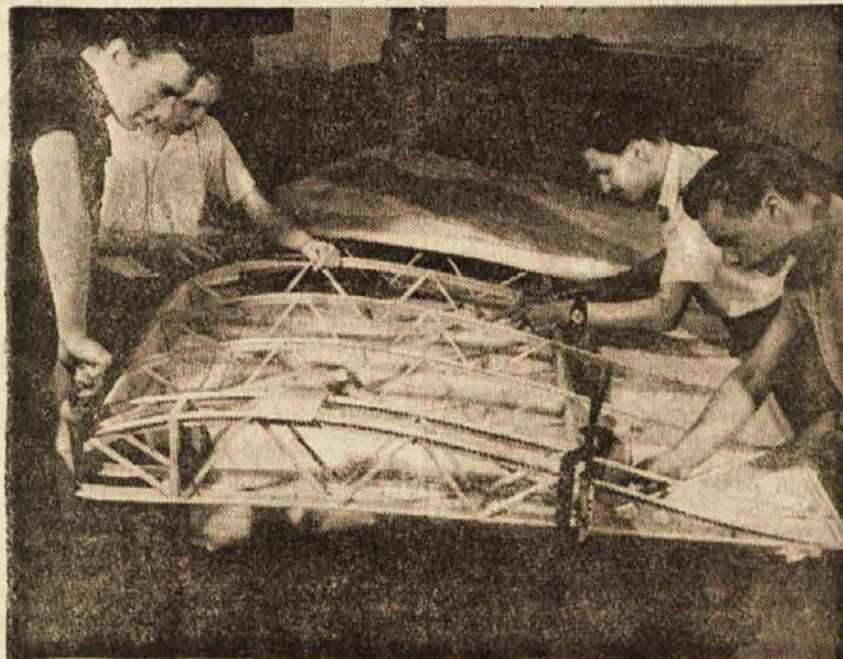
V prvi naši tovarni jadrlnih letal

V Dravljah so na pobudo generalma-jorja Ambrožiča v bivši mizarški delavnici pričeli izdelovati brezmotorna letala. Posloj je precej obširno in je v njem več mizarških delavnic, kjer izdelujejo lesena ogrodja. Zraven so dozidali veliko dvorano, kjer letala montirajo, tapcirajo in lakirajo. Od tu vozijo izgotovljena letala v posebnih transportnih vozovih, ki jih izdelujejo tudi sami. Postavili so si tudi mehnično delavnico za jeklene opornike in okovje, ki jih rabijo pri letalih.

Konstrukcije letal so iz domačega materiala. Ogrodje je iz posebne vrste rezonančnega lesa, ki ga dobe iz Gorenjske. Poleg tega rabijo tudi 1 mm 3- do 5 krat vezani les, ki ga dobe iz Mitro-

izvaja s »Čauko« raznovrstne akrobacije. Seveda ni šlo brez težav, ki so pa v glavnem premagane. Primanjkovalo je izkušenih delavcev, kajti do takrat še nihče od njih ni delal jadrlnih letal. Kmalu pa pomanjkanje strokovnih delavcev v tovarni »Letov« ne bo več problem. Aktivno vodstvo bo namreč ustanovilo vajeniško šolo, kjer se bodo naši nadarjeni mladinci usposobili v kvalificirane delavce. Ta nov kader bo še z večjo intenzivnostjo vložil v delo vse svoje sile. Mladina v tovarni ima že sedaj svojo jadrlno grupo in svoje jadrlno letalo.

Tovarna ima velike težave tudi pri dobavi rezonančnega lesa, ki ga zaenkrat dobivajo iz Gorenjske, količina pa še

V tovarni »Letov« grade in popravljajo jadrlna letala domače konstrukcije. Slika kaže mladince pri popraviljanju poškodovanega krila tipa »Vrabeec«

vice. Vse te komade lesa zlepijo med seboj in ni na vsem ogrođu niti enega žebila. Platno dobe iz Tržiča, barve in lake pa od tvrdke Medič-Zankl iz Ljubljane.

Konstruktorji izdelujejo poleg začelnih šolskih letal tipa »Vrabeec« tudi letala »Čauko« in »Salamander«, sposobna za daljše višinske polete. Prvič pa so pričeli tudi z gradnjo visoko sposobnih letal »Galebovc«. Vsa ta letala izdelujejo v seriji. Začetna šolska letala tehtajo komaj 96 kg, sposobna in visoko sposobna letala pa imajo zaradi močnejše konstrukcije do 140 kg, kar je še vedno zelo malo, saj so samo krila pri teh letalih dolga 10 do 18 m. Dober jadrlec lahko

daleč ne zadovoljuje potreb. Ravno tako jim tudi posamezne tovarne zavlačujejo nabavo jeklenih vrvi in vijakov, s čimer jih ovirajo pri njihovem delu. Tako jim n. pr. mariborska kovinska šola izdeluje že več kot eno leto 600 natezačev, ki jih nujno potrebujejo.

Delavci so uvedli v tovarni tekmovanje. Za letalo tipa »Vrabeec« so predvideli 800 ur dela, zgradili pa so ga v 500 urah. Tekmovanje je otežkočeno, ker nimajo še ustaljenih norm. Kljub vsem težkostim stremijo, da v prvi vrsti oskrbijo ves potreben material, modele in letala za športno-letalske šole, kjer se bodo usposobili novi letalci.

VELIK LETALSKI MITING

REPUBLIKSKI ODBOR ZA ŠPORTNO LETALSTVO priredi v nedeljo 15. t. m. ob 15. uri na ljubljanskem letališču velik letalski miting. Sodelovalo bo jadrlno, športno-motorno in vojno letalstvo. Izvedene bodo številne akrobacije z motornimi in jadrlnimi letali, borbe lovcov v zraku, skupinski skoki padalcev, poleti za obiskovalce mitinga itd. — Od propagandnih letakov, ki jih bodo razmetavala letala po vseh večjih središčih Slovenije, bo z žigom in napisom označenih sto letakov, kot brezplačna vozna karta za polet s potniškim letalom nad Ljubljano

V petek 13. t. m. bo v okviru »Tedna športnega letalstva« v Mladinski dvorani v Ljubljani ob 20. uri predaval tov. Petek Božo; PREGLED RAZVOJA MODELARSTVA.

V OKVIRU SLAVNOSTI OB III. KONGRESU LMS PRIREJATA CENTRALNI PEVSKI IN HARMONIKARSKI ZBOR DELOVNE BRIGADE DRUŠTVA »KAJUH« — OB SODELOVANJU ČLANOV GLEDALIŠČA LJUDSKE MLADINE POD VODSTVOM JANEZA KUHAJA V PETEK, 13. JUNIJA OB 20.30 SVOJ PRVI KONCERT V UNIONSKI DVORANI, PRED ODHODOM NA MLADINSKO PROGO

Anton Ingolič: Slike z mladinske proge

Kmečka žena tam nekje od onstran Ptujja pride v brigado. Neprespana je in že na obrazu se ji vidi, da jo tare težka skrbi.

»Kje ga imate?« vpraša, ko jo pripelje kurir pred dežurnega brigadirja.

»Koga?« se zavzame mladinec, ki ne more razumeti ženinega boječega izraza.

»Ivana, mojega sina vendar!« kriknje žena že skoraj v jok. »Povejte po pravici! Vse vem!« Solze ji zalijejo oči in jok ji vzame besedo.

Dežurni pristopi bliže in vpraša topleje: »Mati, koga iščete? Kaj so vam povedali?«

Žena si obriše solze in pove: »Sestdeset iz vaše brigade jih je zasulo. Med njimi je tudi moj fant, naš Ivan. Edinec je. Kaj bova z možem sama. Povejte, kaj?«

»Kje in koga je zasulo?« vzklikne dežurni presenečen.

»V tunelu. Pri nas vse vedo. Za vsa imena.« Sestdeset fantov. Tudi naš je med njimi. Polovico je mrtvih. Povejte, ali je Ivan še živ? Ali ga imate tu v baraki ali je v bolnišnici, ali pa je že...? Žena ni mogla dokončati stavka.

Dežurni se je nasmešnil. Prijel je mater za roko in ji pokazal preko polni na dober meter visok napis »Poglejte, mati, tule delamo že mesec dni! Kako nas nai tu zakoplje? Vsi smo živji in še boli zdravi. Kakor smo prišli sem. Tudi vaš sin! Vsak čas se bodo vrnili z dela!«

»Ali res?« V materinih očeh se zaleskečejo solze upanja.

»Seveda. To so samo laži reakcije. Da ste jim mogli nasesti?«

Mati pa še ni popolnoma prepričana, brigadirja ujame za roko in ga vpraša dirlite: »Torej se našemu Ivanu ni nič primerilo? Povej po resnici! Saj imaš tudi ti mater...«

Tedaj se od daleč zasliši vesela pesem vračajoče se brigade.

»Počakajte malo, pa ga boste sami videli!«

Čez nekaj minut prikoraka brigada v taborišče. Na čelu druge čete stopa postaven brigadir z rdečo prehodno zastavo v rokah. Mati se požene vsa srečna k njemu. »Ivan, moj Ivan!«

Tri dni dela mati s sinom, z vso brigado, potem se vrne domov: pomirjena in srečna je; tudi trdna, vsakodnevni lažem o delu in življenju naših mladih graditeljev ne bo več nasleda.

Brigada je postrojena. Svečano razporeženo sije z obrazov vseh članov štaba. Brigadirji, ki se bodo čez nekaj dni odpravili domov, čutijo, da bodo izvedli nekaj posebno važnega. Napeto pričakujejo. Slednjič komandant, vitez, zagorel mladinec, vzame v roko polo papirja in prečita odlok štaba sekcije, s katerim se brigada proglasi zaradi svojih uspehov pri delu in na vseh drugih sektorjih za udarno. Komaj se val navdušenja poleže, že prebere komandant

imena tistih, ki jih je štab sekcije poveljal, in imena tistih, ki jih je proglasil za udarnike. Imenovani strumno izstopijo in se zvrste pred komandanta. Poleg velikih, širokoplečatih brigadirjev in postavnih brigadirj stoji drobni, a žilavi mladinec bleščečih oči. Med njimi je tudi mlada učiteljica, ki jo je ministrstvo pred dvema mesecema dodelilo brigadi, da pomaga pri kulturno-prosvetnem delu in vodi tečaj slovenščine, računanja in cirilice; mlada učiteljica pa je storila še mnogo več: ves čas je delala z brigado, tekmovala na

nasipu celo s poedinci, zato so zdaj sicer njene roke prav tako žuljave kakor roke ostalih brigadirj, leca prav tako zdrava in ožgana, a v njenih očeh je prav toliko sreče in ponosa kakor v očeh ostalih udarnikov. »Trikrat ura za našo učiteljico!« zakliče nekdo. In trikratni ura vse brigade se razlega daleč tja do visokega nasipa, na katerega je učiteljica-udarnica zvozila več kakor 10.000 samokolne zemlje.

Nekoliko megleno jutro je. A ozarja

M. Lebez: Mladina gradi usek pri Nemili

ga luč v obeh brigadirjev in brigadirj, ki stoje v špalirju na nasipu. Že dva, tri dni so z nestrpnostjo čakali na ta trenutek, govorili so o njem in se ga veselili.

Tedaj se oglasi piščalka. Brigadirji in brigadirke se vzravnaajo. »Jih že vidiš?« dahne nekdo.

»Da, že tečejo!«

Čez nekaj trenutkov je brigadir, na vsaki strani katerega teče po ena brigadirka, že itak pred brigado, kjer ga čaka tovariš z dvema tovarišicama. Tu se začne nasip, ki ga je napravila slovenska brigada. Po njem bodo nesli šteteno palico mladinci iz Maribora in okolice. Še trenutek in slovenski brigadir ima že v rokah s cvetjem in zelenjem okrašen sveder-kompresor, darilo mladih graditeljev ljubljanskemu maršalu, dotakne se z njim zemlje, slovenske zastave in že — med špalirjem navdušeno vzklikajočih tovarišev — odhiti proti Samcu Spremljajo ga vzklikki maršalu Titu in novi državi, spremljajo ga iskrene želje k maršalovemu rojstnemu dnevu in moške obljube, da bo proga zgrajena do 29. novembra, spremljajo ga misli in čustva vse naše mladine. Še minuto ali dve, tekači se z gube za ovinkom, brigada pa se vsa prerोजना vrne na delo. Takega svetega navdušenja še nistem doživel.

Slika se vrsti za sliko tudi potem, ko že sedim v brzovlaku in se peljem proti Zagrebu. Ne poslušam dveh postaranih gospodov, ki sedita z menoj v istem kupeju in se pogovarjata, kako sta se svojčas kot študenta na Dunaju sabljala, v Pragi na popudala: še vedno živim med našimi brigadirji, med graditelji nove proge in novega, ležkega življenja.

Odkup prostih presežkov žit — nov kamen pri zgraditvi našega planskega gospodarstva

SKLEPANJE POGODB ZA ODKUP PRESEŽKOV ŽITA V LR MAKEDONIJI

V LR Makedoniji v glavnem sedaj že povsod sklepajo pogodbe za odkup prostih presežkov žita. O sklepanju pogodb v skopljanskem okraju prinaša »Slobodna Makedonija« tole poročilo:

»V skopljanskem okraju se vedno bolj širi akcija za sklepanje pogodb o oddaji prostih presežkov žita. Te akcije se je doslej udeležil velik del revnih in srednjih slojev na vasi, ki prvi začenjajo sklepali pogodbe in dajejo zgled, kako se naš kmet odloži svoje ljudski oblasti in državi.

5. junija so bile sklenjene pogodbe v vaseh Petrovac, Jurumlerij, Bilim Begovo, Gorno Lisiče, Dračevo, Arakičino in Gorno Konjari. Na konferenci v vasi Petrovac, ki se je udeležila večina kmečkih družin, se je 41 posestnikov obvezalo, da bodo oddali presežke žita. Ob koncu konference so začeli sklepali pogodbe. V tej vasi so prvi sklenili pogodbe revni kmetje in kmetje, ki so dobili zemljo z agrarno reformo. Tako bo 22 gospodarstev, ki po uredbi ne bi morala oddati presežkov, oddalo 1700 kg žita.

V tej vasi je dobil kolektiv beguncev iz Egejske Makedonije od okrajnega ljudskega odbora zemljo za obdelovanje. Po večini goje begunci tobak, posejani pa so tudi žito. Letos so sklenili pogodbo, da oddajo 500 kg prostih presežkov žita.

V vasi Petrovac so sklenili pogodbo, da oddajo izven obveznosti 3750 kg žita in 29.000 kg sena. Pri sklepanju pogodb o prostovoljni oddaji sena so nekateri posestniki oddali vse svoje proste presežke.

V vasi Jurumlerij je 5. t. m. 36 gospodarstev sklenilo pogodbo o oddaji 4830 kg žita. 22 gospodarstev pa za 10.800 kilogramov pšenice. Pri tem so se odlikovali revni kmetje. Tako je vsaka izmed desetih ciganskih družin, ki so dobile zemljo, sklenila pogodbo o oddaji povprečno 500 do 1000 kg sena in 100 kg presežkov žita.

Ceprav so v vasi Arakičino začeli sklepali pogodbe pozneje, je komisija za odkup žita sklenila pogodbo z 18 gospodarstev za 1600 kg sena in 24 gospodarstev za 2050 kg žita. Po planu okrajnega ljudskega odbora bi morala ta vas oddati 6000 kg žita, vaščani pa so obljubili, da bodo v prihodnjih dneh presegli plan.

V vasi Gornje Lisiče, kjer se je sklepanje pogodb nadaljevalo tudi še 5. junija, je 32 gospodarstev oddalo 3070 kg žita. V tej vasi se kmečka delovna zadruga bavi s pridelovanjem zeljave in je sklenila pogodbo o oddaji maksima prostih presežkov žita. Člani zadruge bodo oddali 2000 kg sena in 2000 kg žita.

V vaseh, kjer ni bilo akcije za sklepanje pogodb, ni bilo zadovoljivih rezultatov. Tako n. pr. v vasi Bulin Begovo še niso začeli sklepali pogodb, ker kmetom ni bilo sporočeno, da bi se zbrali zaradi sklepanja pogodb. Zaradi istih vzrokov je prišlo v vasi Dlačevu premalo gospodarjev na konferenco in so sklenili pogodbe samo za 390 kg žita. Podoben primer je bil v vasi Gorno Košari, kjer za kmete še niso bile določene obvezne količine oddaje. Za to je odgovoren KLO, ker še vedno drži v svojih predalih odločbe o obvezni količini oddaje, čeprav jih je dobil že 31. maja. (Tanjug.)

SKLEPANJE POGODB ZA ODKUP PRESEŽKOV ŽITA V LR HRVATSKI

Po sedemdnevnem poročilu uprave za žito ministristva za trgovino in preskrbo LR Hrvatske zavzema sklepanje pogodb o odkupu prostih presežkov žita vedno večji obseg v vseh okrožjih. Okrajni Našice, Vukovar, Batina, Baranja, Požega, Zupanja, Pakrac, Križevci, Cazma in Kostajnica še niso poslali podatkov o količinah, glede katerih so bile sklenjene pogodbe. Zagrebško okrožje je do 6. junija sklenilo pogodbe za 16,4 % skupne količine prostih presežkov. V okrožju Sisak znaša ta odstotek 3,97 %, v okrožju Varaždin 2,67 %, v okrožju Daruvar 1,70 %, v okrožju Osijek

1,29 %, v okrožju Slavonski Brod 0,24 %, v okrožju Bjelovar 0,21 %. Na terenu so ugotovili, da se sklepa mnogo več pogodb za koruzo kakor pa za belo žito, čeprav dozori koruzo pozneje.

SKLEPANJE POGODB O ODDAJI PROSTIH PRESEŽKOV ŽITA V BJELOVARSKEM OKROZJU

Po zadnjih poročilih so sklenili v bjelovarskem okrožju 7. junija pogodbe za oddajo 85.713 kg prostih presežkov žita. Najbolj se je izkazal okraj Vrbovec, kjer so samo v vasi Rakovcu z 32 pridelovalci sklenili pogodbe za dva vagona prostih presežkov.

V okraju Kutini se vodstvo okrajnega ljudskega odbora ni znašlo, zato so začeli sklepanje pogodb šele 7. junija, vendar je že prvega dne 56 pridelovalcev

sklenilo pogodbe za 7988 kg prostih presežkov.

Odkupno podjetje »Sjedinjeni parolnici« je najelo v območju bjelovarskega okraja samo 13 administratorjev, čeprav ima ta okraj 43 KLO in 141 vasi. Zato se sklepanje pogodb ne razvija dovolj hitro in so v enem dnevu sklenili pogodbe samo za 2145 kg prostih presežkov.

Nevestnost pri delu so pokazali tudi člani okrajnega ljudskega odbora v Žazni, kjer še niso začeli sklepali pogodb. Prireja se sestanke in seje, potujejo z okraja na teren in obratno, namesto da bi sklepali pogodbe obenem z izdelovanjem norm za posamezna gospodarstva.

V zadržane prodajalne bjelovarskega okrožja je že poprej prišlo tekstilno blago in obutev. To blago kmetje zelo kupujejo, pri čemer uporabljajo bone, prejete za proste presežke.

Tovarna metalnih polizdelkov v Slov. Bistrici presegla plan za 18,6 %

Malokdo je verjel, da bo delovni kolektiv tovarne metalnih polizdelkov presegel proizvodni načrt v mesecu aprilu za 18,6 %. V začetku tega leta je proizvodnja te tovarne stalno nazadovala in v prvih treh mesecih nikakor niso mogli doseči mesečne produkcijske naloge. Tudi v prvomajskem tekmovanju so bili v ozadju.

Zadržala jih je peč

Da delovni kolektiv metalnih polizdelkov v Slovenski Bistrici ni dosegel prve tri mesece proizvodnega načrta, niti ni imel v prvomajskem tekmovanju vidnejših rezultatov, je bila kriva gradnja nove peči za vlivanje bakra. Uprava podjetja, sindikalna podružnica in delavstvo so dolge tri mesece posvetili vse svoje sile in znanje za izgraditve te peči. Peč je bila nemške konstrukcije in tudi obložna masa, vzidana v peč, je bila pripravljena po nemškem receptu. Mase za oblogo po končani vojni niso mogli dobiti iz inozemstva, zato je bil delovni kolektiv primoran napraviti to maso z domačimi sredstvi. Inženir Janez Sladnik in tehnik Ivan Plevnik sta se trudila podvevi in ponovi s kemijskimi formulami in proučevanjem odpornosti in elastičnosti novo pripravljene mas. Dvakrat so poskušali z novo obložno maso in dvakrat se je ta obloga, ker ni prenesla visoke temperature, razsušila in odpadla od notranjih sten peči. Izgledalo je, da bodo vsi njihovi poskusi zaman. Napravili so še eno mešanico za oblogo, jo vzdali v peč, zakurili, nova obložna masa je vzdržala in v začetku meseca aprila so iz nove obložene peči prvič vili baker. Uspeh svojega dela pa bodo dokončno videli šele aprila junija, ko bodo menjali oblogo, vendar so delavci mnenja, da bo domača obložna masa boljša od uvožene.

Ko je nova peč prišla z obratovanjem, se je dvignila tudi produkcija in do konca aprila je delavstvo ne samo izpolnilo zaostanke nedoseženih mesečnih proizvodnih nalog v prvih treh mesecih tega leta, temveč celo preseglo produkcijski plan za mesec april za 18,6 %.

Vsak dan nove naloge

Visok presežek aprilske proizvodne naloge je zasluha tudi vsakodnevnih proizvodnih posvetovanj, dobre organizacije dela in velikega tekmovalnega poleta med

delavstvom. V tovarni metalnih polizdelkov v Slovenski Bistrici se vsak dan eno uro pred pričetkom dela sestanejo člani uprave, sindikalne podružnice, delovnice in strokovnjaki ter pretresajo nedostatke in dnevne probleme v produkciji. Ker dobiva tovarna večkrat nepredvidena naročila, zaradi česar je potrebno tudi premeščanje delovne sile iz enega oddelka v drugega, so vsakodnevna produkcijska posvetovanja še bolj potrebna. Primer, kako uspešna so produkcijska posvetovanja, imamo v oddelku za pločevino, kjer so zaradi večjih naročil in pravilne razdelitve delovne sile presegli proizvodno nalogo v mesecu aprilu za 51 %, za ca. 2 % pa istočasno tudi ostali oddelki. Na posvetovanjih prisostvujejo in pomagajo s svojimi predlogi tudi nekateri najboljši delavci ali udarniki, enkrat tedensko se ta posvetovanja vršijo z vsemi delavci po grupah v obsegu enega sindikalnega pododborov.

Mladinci se kosajo s starejšimi delavci

V zvezi z visokim procentom presežka produkcijske naloge v mesecu aprilu pa je treba omeniti tekmovanje, ki se je v tovarni metalnih polizdelkov v Slovenski Bistrici razpisalo nepriljudno po grupah in tudi med posameznimi delavci. V žični valjarni se je med skupinami delavcev, ki so si zavestno osvojili tekmovanje kot nov delovni sistem, že razvila borba, prava borba za prehodno zastavico. Tekmovanje v tem oddelku so prav za prav začeli mladinci. Delajo v treh izmenah in grupa mladincev pod vodstvom Germa Hinka je v začetku aprila pri svojem stroju napovedala tekmovanje ostalima izmenama starejših delavcev: Pernatovi in Kalinovi grupi. Starejši, izkušeni delavci so takoj sprejeli poziv. Niso hoteli zaostajati za mladino. Vsakodnevni rezultati na tablici pri stroju so kazali na precej hudo borbo, vendar je v mesecu aprilu zmagala grupa mladincev in presegla normo za 28 %, medtem ko je Pernatova skupina presegla normo za 25 %, Kalinova pa za 24 %. Tekmovanje se nadaljuje z istim elanom, zajelo je vse delavstvo tovarne in vprašanje je, če si bodo tudi v bodočih mesecih priborili mladinci najboljše rezultate. Doslej je bil to edini oddelek, ki dela po normah, kajti ostali oddelki še vedno delajo po premijskem

RUDARJI V DRNIŠU SO SPREJELI TEKMOVANJE

ki ga je napovedal rudnik v Zagorju

Rudarji v premogovniku »Siverič« pri Drnišu v Dalmaciji so priredili miting, na katerem so sprejeli poziv k tekmovanju delovnega kolektiva rudnika »Zagorjec« v Sloveniji in sprejeli nove delovne obveznosti. Kolektiv se je obvezal, da bo proizvodno nalogo presegel za 2 %, da bo dosegel predvideni učinek in določene proizvodne stroške, da bo znižal porabo jamskega leša za 5 %, porabo ostalega materiala za 2 %, porabo razstreliva

pri kopanju premoga pa za 2 %. Kolektiv bo z izpopolnjevanjem varnostnih ukrepov in poučevanjem delavcev znižal neizdatke v rudniku na najmanjšo mero, dosegel bo v planu določeno kakovost premoga, racionalno izrabljal delovni čas, odpravil zamude pri prihajanju na delo in za dosego kar najboljšega proizvodnega uspeha razvil posamično tekmovanje med delovnimi skupinami in posameznimi delovnimi mesti.

Dopisi »Ljudski pravici«

Okraj Koper — Trstu

Od 12. maja do 25. junija so bile iz koprškega okraja s predhodnim dovoljenjem ljudske oblasti izvožene v Trst naslednje količine sadja in jstvin: 98.643 jaje v vrednosti enega milijona lir; 24.634 litrov mleka v vrednosti 900.000 lir; 5453 kg češenj v vrednosti 150.000 lir; 4400 kg graha v vrednosti 240.000 lir; 6594 kg jagod v vrednosti 1 milijona lir ter 7674 kg rib v vrednosti 2 milijona lir. Poleg tega je ljudska oblast dovolila, da lahko vsak posameznik prenese čez blok brez kontrole 5 jaje, 2 litra mleka in litra vina.

Z drugimi besedami bi to pomenilo: kdor ima, lahko da. Pridnost in delavnost istriških kmetov je dvignila po fašizmu uničeno gospodarstvo do take stopnje, da danes lahko nudi Trstu precejšen odstotek živil, ki jih potrebuje. Naj razni gg. Mianiji se tako gledajo čez ocean, življenjska resnica pa je vendarle samo ena — Trst lahko živi od svojega naravnega zaledja. Ogarev.

Trst. — Te dni je odpotovala na mladinsko progno mladinska delovna brigada »Bratje Petracco«, sestavljena iz mladincev celokupnega STO-ja.

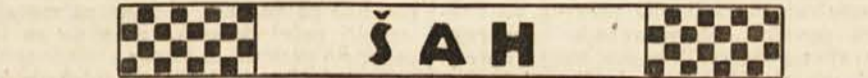
Okraj Idrija. — V okraju Idrija — Cerkljevo je posebno v razmahu obnova podeželja. Na Cerkljanskem je doslej zgrajenih 23 stavb. Prebivalstvo se je obvezalo, da bo napravil vsak za delo sposoben prebivalec Cerknega 30 ur pri

gradnji nove opekarne. — V mestu Idriji je prebivalstvo na množičnih sestankih sprejelo delovne obveze; prebivalci rajona I so sklenili, da bodo pomagali vaščanom Čekovnika pri obnovi njihove vasi, kjer so 1. junija že opravili prvo delovno nedeljo. Pred dnevi pa je 31 ljudi v bližini Bukovega očistilo 10.000 kvadratnih metrov pašnika. B. S.

St. Peter v Savinjski dolini. — Sindikalna podružnica Tekstilne tovarne Sv. Peter v Savinjski dolini je na izrednem sestanku podarila prehodno zastavico najboljši tkalki te tovarne, tov. Zrebelj Stanislavi. Ob tej priložnosti je bilo poveljen tudi 5 tkalcev, ki so se v prvomajskem tekmovanju izkazali kot najboljše v proizvodnji in kvaliteti blaga. F. M.

Isola. — Tov. Bruno D'Oste je na sindikalnem sestanku tovarn »Arigoni-Ampolea« poročal, da se bo v kratkem pričelo s kanalizacijo Isole in z modernizacijo bolnišnice. Ta dela, ki bodo zaposlila večje število delavstva, bodo gotova že v 3 mesecih. O.

Kamnik. — Demobilizirani in aktivni borci kamniškega okraja, skupno 177 po številu, ki so prvi osnovali svojo delovno brigado, so v nedeljo 8. julija prostovoljno delovali na novo trasirani cesti Kamnik—Palovče. Brigada je delala od 6. ure zjutraj do 16. ure popoldne in je opravila delo v vrednosti preko 30.000 din. Pri delu so se posebno izkazali tov. Obreza Ivanka, tov. Hribar Jakob ter delovni bataljon smodnišnice.

ŠAH

Simultanka madžarskega prvaka Szaboja. Letošnji šahovski prvak Madžarske Laszlo Szabo bo na potovanju skozi Jugoslavijo odigral po večjih mestih štvo simultank. Turneje bo začel v Ljubljani. Prva simultanka bo drevi ob 19.30 v kavarnskih prostorih doma JA na Masarykovi cesti. Prijave za simultanko zbira Šahovski dom, kavarna Union. Prijavnina znaša 10 din. Za šahovce in šaho je poskrbljeno in jih udeležencev ni treba nositi s seboj. Vabljeni tudi gledalci.

Drugo simultanko bo igral mojster Szabo v soboto 14. t. m. v Mariboru. Prijave zbira mariborski okrajni šahovski odbor, ki bo dal tudi informacije glede kraja in začetka simultanke.

Za prireditve mojstra Szaboja je po Jugoslaviji veliko zanimanje. Szabo je znan mednarodni igralec, ki je prav v Jugoslaviji začel svojo mednarodno šahovsko kariero. Leta 1938 je bil na večjem mednarodnem turnirju v Ljubljani drugi za Kostičem, pred dr. Vidmarjem, dr. Trifunovićem in Pircem. Še isto leto je na božičnem turnirju v Hastingsu osvojil prvo mesto pred dr. Euwejem in Pircem. Po vojni je v največjem povojnem mednarodnem turnirju v Groningenu dosegel delitve 4. in 5. nagrade v Najdorfom za Botvinkom, dr. Euwejem in Smislovim. Še pozneje je postal prvak Madžarske. Kot tak za zastopal Madžarsko na osnankem turnirju za svetovno prvenstvo v Hilvaru.

Sobotniki

Sindikalna podružnica »Impolac« v Slovenski Bistrici ima tudi kulturno-prosvetno

delo organizirano deloma po sklepih IV. plenuma. Velik procent delavstva se marljivo poglablja v študij marksističnokomunistične literature. Uspeh ni izostal. Na podlagi študija knjige »Velika pobuda«, ki je bila delavstvu pravilno raztolmačena, so se v tej tovarni pojavili prvi sobotniki. V začetku jih je bilo pet. Po nekaj mesecih pa je število sobotnikov naraslo na 80 ljudi. Šest mesecev so delali nepretrgoma in dosegali lepe uspehe. Sedaj so imeli mesec dni počitka. Prihodnji mesec se njihovo delo zopet pričena in vse kaže, da bo število zopet naraslo.

Pravilna organizacija dela, proizvodna posvetovanja, tekmovanja, predvsem pa pravilno kulturno-prosvetno delo sindikalne podružnice med delavstvom, so bili tišči važni čini telji, ki so pripomogli, da je delovni kolektiv tovarne metalnih polizdelkov dosegel prve štiri mesece naše petletke tako lepe uspehe.

Iz življenja ljudske prosvete v Sloveniji

Ivan Gregorič - ljudski kipar na Primorskem

Množičnost ljudske prosvete v Sloveniji je zajela in odkrila med ljudstvom večje število pravih ustvarjalnih talentov. Poznamo pesnike, pisatelje, slikarje in kiparje, ki so zrasli neposredno iz ljudstva in mu koristili s svojim delom. Vključili so se v splošni polet ljudske prosvete in veliko pripomogli k njenemu izboljšanju in dvigu. O njih smo slišali na nedavnem kongresu Ljudske prosvete in tudi imeli priložnost videti na razstavi razna njihova dela.

V postojnskem okraju je dobro poznan slikar in kipar-samouk Ivan Gregorič. Njegova pot do umetniškega dela je značilna pot človeka, ki je poleg truda za vsakdanji kruh našel toliko časa, da je dal zadoščenje svoji notranji potrebi po umetniškem oblikovanju snovi. Že v mladosti je izdeloval razne kipee in kasneje se je poskušal tudi v slikarstvu. Njegovo delo pa je dobilo pravi umetniški izraz in smisel šele v partizanih. Narava in borba sta mu dajali vse polno motivov za njegovo ustvarjanje. Portretiral je v prostem času svoje bojne tovariše, slikal pokrajino, ilustriral partizanske publikacije in polnil stenčase s svojimi skicami.

Po osvoboditvi se je tovariš Gregorič vključil v obnovo. V novih pogojih je dobival vedno več možnosti za umetniško ustvarjanje. S spretnostjo in veseljem je oblikoval like naših voditeljev, izdeloval državne grbe in slikal. Že lansko leto

se je poskušal z večjim delom. Delavci kamnoloma na Razdrtem so se pripravljali na parado dela v Ajdovščini. Za to priložnost so naprosili Gregoriča, naj jim modelira iz mavca njihov kamnolom. Njegovo delo so delavci na velikem kamionu peljali v paradi kot prikaz svojega dela in ustvarjalne moči našega ljudstva.

Pomoč množičnih organizacij in zanimanje ljudstva za prosvetno delo sta mu dajala pobudo za nove načrte. Med prvimi se je zavzel za obnovo mladinske dvorane na Razdrtem. Po njegovem načrtu so preuredili zapuščenno poslopje v krasno urejeno dvorano s stalnim odrom in jo okrasili z njegovimi kipji Tita in Stalina. Tudi sedež KLO ima več lepih plaket, ki so njegovo delo.

Kvaliteta teh del kaže, da Gregorič ni izžrpal svoje ustvarjalne moči. Svoja dela je ustvarjal doslej le mimogrede in iz nujne potrebe ob raznih priložnostih. Poleg modeliranja mavca slika mnogo tudi z olji. Znana so njegova dela: »Okupatorjevo nasilje« in plaketa Tita, ki sta bili razstavljeni že tudi v Ljubljani. V raznih dvoranah po Vipavski dolini, Postojni, Razdrtem in drugod pa so številne njegove slike Tita, Stalina in drugih voditeljev. Med slikami so pomembni tudi motivi iz borbe in pokrajinske slike, na primer »Izvir Vipave«. Znani so tudi njegovi portreti.

V sebi čuti še ustvarjalne sile in ko bo dosegel gotovo stopnjo razvoja, se bo

po svoji želji morda posvetil samostojnemu umetniškemu ustvarjanju ter uredil številne zasnove, za kar mu zaenkrat še primanjkuje sredstev in časa.

Kulturno-prosvetna prireditve pri sindikalni podružnici »Mariborskih bombažnih tkalnic«

Sindikalne podružnice »Mariborskih bombažnih tkalnic« v Mariboru imajo dobro razvite kulturno-umetniške skupine, ki so javnost že nekajkrat presenetile z uspešnimi nastopi. Po tekstilnih tovarnah se kar vrtijo najrazličnejše skrbno in dobro pripravljene kulturno-prosvetne prireditve, kar pričča, da je zanimanje sindikalistov veliko in vodstvo kulturno-umetniškega udejstvovanja v teh podružnicah v sposobnih rokah. Tako je dramatska skupina sindikalne podružnice »Mariborskih bombažnih tkalnic na svečan način proslavila rojstni dan našega maršala. Prvič je nastopil sindikalni orkester, ki je s presenetljivo točnostjo zaigral nekaj koračnic in slovenskih partizanskih pesmi. Naš delavec je kljub vsem naprom, ki jih vlaga v delovni polet za izvršitev petletnega gospodarskega plana, voljan in sposoben za udejstvovanje tudi na kulturno-umetniškem področju ter se za to delo zavzema z isto vnemo in resnostjo kot za vsakodnevno produkcijo, za kar mu treba dati vse priznanje.

Dramatska skupina je nastopila zelo uspešno z dobro našudirano dramo »Svet brez sovražstev«. Spontan, dolgotrajen aplavz občinstva, ki je igralo skupino po končani predstavi nagradilo za umetniški užitek, je dokaz, da so vsi igralci brez izjeme svoje večinoma precej težke

vloge podali tako, kot če bi jih v resnici doživljali.

Prireditve Jugoslovanske armade v Podčetrniku

Pred nekaj dnevi so imeli v Podčetrniku prvič priložnost prisostvovati kulturni prireditvi Jugoslovanske armade. Četa minerev je v korist graditeljev mladinske proge izvedla lepo uspešno prireditev. Ljudstvo je z velikim zanimanjem in zadovoljstvom sledilo izvajanjem posameznih točk programa, zlasti prizorov iz narodno osvobodilne borbe. Tudi pevске točke so bile dobro našudirane. Začudilo nas je, kako lepo znajo peti slovenske pesmi naši bratje-vojaki iz drugih federalnih edinic in celo člani madžarske manjšine iz Vojvodine.

Vsa prireditve je izvenela v lepem tovariško vzajemnem tonu, ki vlada med našo vojsko in prebivalstvom povsod, kjer koli se naša vojska pojavi. Naše ljudstvo cení delo naših hrabrih minerev in jim je iz erca hvaležno, ko odstranjuje minarstvo mejo med Slovenijo in Hrvaško. Hvaležno pa jim je tudi za delo na prosvetnem področju. M. O.

Sindikalna moški pevski zbor »Prešeren« iz Kranja

ki je priredil več uspešnih koncertov po Primorskem, je gostoval tudi v Ilirski Bistrici. Koncert je vzbudil veliko zanimanje med ljudstvom, ki je v nabito polni dvorani navdušeno pozdravljalo gorenjske pevce. Koncert v Ilirski Bistrici je prispevek k zbliznanju in medsebojnemu spoznavanju našega delovnega ljudstva iz raznih krajev Slovenije.

Brigada kulturnega društva »Kajuh« je priredila koncert za delavce tobacne tovarne. Koncert je strokovno pripravil prof. Janez Kuhar. S pestrim in zanimivim sporedom so nastopili pevci in harmonikaši. Prisotni so navdušeno pozdravili mlado brigado, ki širi slovensko pesem med našim delavstvom.

»Republika« št. 6

Pred nekaj dnevi je izšla 6. številka »Republike«, osrednje hrvatske revije za književnost in umetnost. Na prvem mestu prinaša nekaj odlomkov iz »Gorskega venca«, dalje Nazorjevo pesem »Hod u ljetnoj noć«, Pavičevićovo črtico »Novi kalendar«, daljšo Franičevićovo pesem »Povratak boreca« ter Banjevičovo »Mjesec u maršcu«. Dalje je tu II. in III. dejanje Horvatove komedije »Prest pred nosom«, nekaj zapiskov ob priliki 71 letnice Nazorjevega rojstva in pregled prevodov »Gorskega venca« v tuje jezike. Ervin Sinko ocenjuje dve knjigi Petra Segedina »Djeca božja« in »Osamljenik«. Dalje je tu ocena pripovedi Ivana Dončevića »Bezimenie« ter kritika dveh najvažnejših francoskih povojnih dram Sartreove »Zmagovalci« in Giraudoux-jeve »Norica iz Chailota« pod naslovom »Propaganda slabosti in bezumnja«. Gledališki pregled podaja Marjan Matković s člankom o uprizoritvi Gogoljeve »Zenitve« in Shakespearejeve drame »Othello« v Zagrebu. Sledi članek o drugi prvomajski razstavi v Splitu, notica o jugoslovanskih piscih na Madžarskem in razpis nagradnega natečaja mladinskega založniškega podjetja »Novo pokolenje« ter Zapiski.

Izredno zasedanje madžarske narodne skupščine

Predsednik madžarske vlade Dinnyes je obrazložil program nove vlade

Budimpešta, 11. junija. (Tass.) Priložilo se je izredno zasedanje madžarske narodne skupščine. Poslanec Mihai Guba je podal izjavo v imenu stranke malih posestnikov. V svoji izjavi je ožigal Ferenc Nagyja in Belo Vargoa kot »zločinska udeležena zarota«.

»Stranka malih posestnikov« je izjavil Guba, »je ugotovila, da beg Ferenc Nagyja in Bele Varge potrjuje njuno krivdo. Pridružila sta se sovražnikom madžarske republike in stopila v službo borcev za preteklost ter ob prvi nevarnosti zapustila stranko in deželo. Stranka je sklenila, da se tega blata iznebi.«

Guba je poudaril, da mora zunanja politika Madžarske iskreno stremeti k okrepljeni prijateljstvu s sosedi in pred vsem s Sovjetsko zvezo, ter prešel k notranjepolitičnim problemom. »Mislimo,« je dejal, »da lahko sedaj skupno stranko delavcev in narodno stranko kmetov izvršimo svoje velike naloge. Predlagamo sodelovanje in prosimo zaupanja.«

Nato je ministrski predsednik Dinnyes pojasnil program nove vlade. Govor je trajal poldrugo uro. »Naš cilj,« je dejal, »je, okrepi pridobitve madžarske demokracije na osnovi triletnega načrta. Prepričan sem, da bo vlada izvršila naloge, ki se postavljajo pred nas. Jaz s svoje strani ne bom dovolil, da bi kmetje hujskali proti delavcem.«

Dinnyes je opozoril na uspehe Madžarske, ki jih nekateri madžarski demokrati pozabljajo in demantiral »najbolj absurde govornice in klevete, ki se širijo v zvezi z ostavko Ferenc Nagyja in reorganizacije vlade.« Pristaši starega reda, je dejal, so prodrli v družbeno življenje Madžarske in predvsem v stranko malih posestnikov. Ze na procesu proti prvi skupini zaratnikov so se pojavili sumi proti Ferenc Nagyju in Beli Vargi. Ko so te sume potrdile izpovedi Bele Kovacsja, se Ferenc Nagy ni hotel vrniti v domovino.

Dinnyes je citiral izjavo predsednika Tildyja, da je vladna kriza nastala popolnoma v skladu z madžarsko

ustavo in opomnil, da so bili vsi člani sedanje vlade v bivšem kabinetu. Ta izjava v celoti demantira govornice o »puču«. Člani vlade so prisegli predsedniku. Politbiro stranke malih posestnikov je z ogorčenjem izvedel za beg Ferenc Nagyja in Bele Varge, ki sta izdala demokracijo in ju izključil iz stranke.

Bajka o »puču«, je nato dejal Dinnyes, je trajala samo 14 dni. Mir in red sta vladala v naši deželi. Samo tisti, ki so nezadovoljni zaradi uspehov madžarske demokracije, se vznemirjajo.

Ministrski predsednik je prešel na zunanjepolitični program nove vlade in izjavil:

Ziveti hočemo v prijateljstvu z našimi sosedi, hočemo sodelovati z Ameriko in Anglijo, predvsem pa s Sovjetsko zvezo, ki je za nas veliko storila in žrtvovala številna življenja za našo osvoboditev. Delati je treba tako, da ne bo ničesar kalilo zaupanja, ki ga ima naša dežela v Sovjetsko zvezo.

praviljen odstopiti, in da bo ostal samo na čelu stranke in pripravil prihodnje volitve.

Figl in njegovi sodelavci so izrazili mnenje, da se lahko nove volitve vršijo šele spomladi leta 1948.

Fischer je naglasil, da je treba šele po novih volitvah sestaviti drugo vlado. Na vprašanje kanclerja Figla, če misli na vlado, kakršna je danes, je Fischer odgovoril, da misli na takšno vlado, ki bo lahko izvajala vse sklepe parlamenta.

Na vprašanje, če bi takšna vlada izboljšala odnose s Sovjetsko zvezo, je Fischer odgovoril, da mora vlada v prvi vrsti delati v interesu Avstrije in po vsem tem vzpostaviti dobre odnose s Sovjetsko zvezo.

Odgovarjajoč na vprašanje, če bi vstopil v vlado pred novimi volitvami in katera ministrstva bi vzel Komunistična partija, je Fischer odgovoril, da je to vprašanje daleč izven okvirja nekega nevezanega razgovora in da bi se moral o tem najprej posvetovati s svojo stranko.

STAVKOVNI VAL V FRANCIJI SE VEDNO BOLJ SIRI

Splošni stavki železničarjev so se pridružili delavci električnih in plinskih podjetij

Pariz, 11. junija (AFP). Po objavi splošne stavke železniških delavcev zavzema stavkovni val v Franciji vedno večji obseg.

Razen napovedane stavke pariških javnih uslužbenec zajema počasi stavka vse plinske in električne centrale. Med drugim je ustavljeno delo v velikih električnih centralah v Saint Etienneu in Mont Luconu ter v petih manjših električnih centralah.

Zaradi stavke železničarjev obstaja možnost velikega zmanjšanja proizvodnje premoza v severnih področjih.

Reuter poroča, da je ministrstvo za trgovinsko mornarico izrazilo zaskrbljenost zaradi kopičenja blaga in potnikov v francoskih pristaniščih.

United Press poroča, da je na sestanku med predsednikom vlade in predstavniki federacije železniških delavcev, do katerega je prišlo na pobudo generalne federacije dela, Ramadier odklonil začetek razgovorov za rešitev vprašanja in je zahteval, da se stavkojči vrnejo na delo.

»Aube« piše: Medtem ko opravlja Ramadier Sisifov posel, zahteva ljudstvo pojasnila. »Combat« poudarja, da za-

pušča stavka železničarjev globoke posledice v parlamentu, ker ogroža vladno politiko in dodaja, da se že govori o rekonstrukciji vlade.

Glasilko KP »Humanité« odobrava stališče federacije železniških delavcev in poudarja pripravljenost federacije, da bi se dosegel sporazum. List dodaja, da uživa federacija podporo vseh sindikalnih organizacij. Georges Cognot poudarja v istem listu, da je bila med železniškimi delavci dosežena popolna enotnost.

V zvezi s stavko delavcev plinskih in električnih podjetij v pariškem področju, ki se širi po vsej državi, je nacionalna federacija delavcev plinskih in električnih podjetij objavila poročilo, v katerem je med drugim rečeno:

Federacija odklanja odgovornost zaradi ustavitve dela električnih in plinskih podjetij, ki se ho na vsak način še bolj razširila, če ne bo vlada spremenila svojega nerazumljivega stališča v tem sporu.

Stavki delavcev v pariškem področju se je pridružilo tudi osebje električnih in plinskih central v Marseillesu, Montpellieru in Maubeugeu.

Program nove italijanske vlade se ne razlikuje od programa stare tripartitne vlade

Rim, 11. junija. Kakor poroča agencija France Presse v komentarjih o programu nove italijanske vlade, ki jo je včeraj predložil De Gasperi pred ustavodajno skupščino, pripominjajo napredni časopisi, da se ta program formalno ne razlikuje od programa bivše tripartitne vlade, in se ironično vprašujejo, zakaj je izzval tedaj De Gasperi krizo.

Organ Komunistične partije »Unità« poudarja, da predsednik vlade nima poga, da brani »svoje lastno ravnanje«, in podčrtava, da bi moral De Gasperi pred skupščino in narodom razjasniti vzroke krize. Organ socialistične stranke »Avanti« poudarja, da nastaja sedaj kriza, ki jo krščanski demokrati ne morejo premagati. Casopis ponovno poudarja, da se mora vladi odkloniti zaupnico.

Egiptska vlada priznala Indonezijsko republiko

Singapore, 11. junija. (Tanjug.) AP prinaša poročilo urada indonezijske novinske agencije, v katerem je rečeno, da je egiptska vlada uradno priznala indonezijsko republiko ter podpisala z njo pogodbo o prijateljstvu in trgovinski sporazum.

Kje se konča življenjski prostor yankeejev

Pravijo, da Truman ni iznašel smodnika, niti da ni posebno spreten gospodar Bele hiše. Že sedaj pa je jasno, da predstavlja Trumanova »doktrina« popolno odklon od tiste politične orientacije, ki jo je podpiral njegov veliki prednik Roosevelt. V tem so si vsi edini, republikanski izolacionisti in demokrati iz južnih držav.

Bivši ameriški državni podsekretar Dean Acheson je nedavno izjavil v Clevelandu, da je Amerika pripravljena nuditi finančno pomoč, to je razširiti Trumanovo »doktrino« tudi na druge države. V tej zvezi se omenjajo Kitajska, Koreja, Iran, Italija in Francija. Amerika želi torej po tej vojni prevzeti vlogo Francije in Anglije in postati univerzalni posojilodajalec (kreditor).

Pod kakšnimi pogoji daje danes Amerika posojila?

»Ameriška posojila tistim, ki hočejo živeti po načelu »svobodnih institucij«, je izjavil Averell Harriman v San Franciscu. »Pomoč le tistim državam, ki nas podpirajo v ideološkem sporu z Rusijo,« piše »Chicago Sun« (14. maja). Uradno nismo zaskrbljeni zaradi zmanjšanja svobode na naši fronti, nismo zaskrbljeni zaradi nasilja v Španiji, Argentini, Kitajski. To je ameriški rezervat, tukaj bomo že mi opravili. To je ton Hearstove antisovjetske propagande.

Britanski laburist Zilliacus je ob priliki debate o ameriški politiki v angleškem Spodnjem domu ugotovil tudi

Vprašanje nove avstrijske vlade

Dunaj, 11. junija. Dopolnilnik Tanjuga poroča: Avstrijski narodni poslanec Ernest Fischer, član CK KP Avstrije, je dal izjavo novinarski službi Komunistične partije ob tendenciozni vesti lista »Wiener Kurier« v zvezi z njegovo izjavo o vprašanju sestave nove vlade. Ernest Fischer je izjavil, da je v razgovoru s člani avstrijske ljudske stranke ministrom Heinlom, inž. Rabejem in poslancom Binderjem govoril o težkih gospodarskih razmerah, ki groze Avstriji.

Pri nadaljnjem poteku razgovorov so omenjeni predstavniki ljudske stranke soglašali z njim v ugotovitvi, da sedanja vlada ne ustreza širokim ljudskim slojem.

Poslanec Rab in njegovi prijatelji so izjavili ob tej priliki, da ni izključena sprememba vlade ter so v zvezi s tem postavili Fischerju vprašanje:

»Ali je potrebno, da podam ostavko?« Fischer je odgovoril, da ne zadostuje samo rekonstrukcija vlade.

Kancler je odgovoril, da je »pri-

Kje se konča življenjski prostor yankeejev

to: »Amerika podpira vse stranke, skupine in socialne sile, ki si prizadevajo zopet spraviti na površje svobodno trgovino in kapitalistično iniciativo. Na Balkanu se ta politika že kaže v poizkusih izstradanja narodov Jugoslavije. Ta politika se kaže nadalje v podpiranju monarhofsistične tiranije v Grčiji in fašistično militaristične diktature v Turčiji, v podpiranju arabskega feudalizma na Srednjem vzhodu in enega najbolj pokvarjenih, najbolj tiranskih in despotskih režimov na svetu, režima v Iranu. Na Kitajskem izvajajo to politiko s podpiranjem reakcionarnih, korumpiranih, despotskih in profašističnih sil proti vsem naprednim in demokratičnim silam kitajskega naroda.«

V teh smereh se kaže danes pritisk ameriških kapitalistov. Prizadevajo si, da bi sedaj, ko sta Nemčija in Japonska praktično izginili s svetovnega tržišča, razširili svoj življenjski prostor v osrčje Evrope in Azije.

Ta poteza oficijelne ameriške politike je prišla jasno do izraza, ko je Marshall zamenjal Byrnesa in postal glavni zagovornik politike »trde roke«. Omenjamo le glavne Marshallove zunanjepolitične poteze: ustanovitev ekonomsko-vojaškega protektorata na Grčijo in Turčijo, sondiranje terena, da bi se iz Cirenajke ustvarila skupna angloameriška baza, obisk ameriške eskadre v vzhodnem Mediteranu in v kratkem v skandinavskih vodah, stalne diplomatske note Madžarski proti sovjetskim okupacijskim oblastem (v

FIZKULTURA

Pred nastopom slovenskih fizikulturnikov na Zveznem zletu

V vseh republikah so v ospredju aktivnosti in zanimanja, zadnje priprave za Zvezni fizikulturni zlet v Beogradu. Ta nastop ne bo samo množični, temveč bo predstavljal kvalitativni nivo sposobnosti in vrednosti naše fizikulture in športa ter moč našega fizikulturnega gibanja. Fizikulturniki vseh republik streme za tem, da se izkažejo v prestolnici FLRJ in pred maršalom Titom. O tem nam pričajo njihove velike priprave, ki ne terjajo samo marljivosti v vadbi posameznih fizikulturnikov in učiteljev, temveč tudi organizacijske in režijske sposobnosti fizikulturnih odborov.

Glavni odbori fizikulturnih zvez vseh republik so omogočili fizikulturnikom skupno vadbo. Slovenski fizikulturniki so se že pred dnevi zbrali v Ljubljani, kjer vsak dan izpopolnjujejo zletne vaje. Prav tako vadi na stadionu tudi 300 tržaških fizikulturnikov, ki bodo nastopili na zletu s posebnimi vajami in točkami.

Iz Slovenije bo nastopilo vsega skupaj 794 fizikulturnikov. Ta velika skupina sestoji iz 45 smučarjev, 12 drsalcev, 14 orodnih telovadcev, 16 nosilcev fizikulturnega znaka, 10 sabljačev, 4 rokoborcev, 32 planincev in 32 alpinistov. Iz Ljubljane bo nastopilo 420 fizikulturnikov in fizikulturnice; iz Celja 73, iz Maribora 91, iz Kranja in Tržica 45, iz Jesenice 42, iz Hrastnika, Zgorja in Trbovelj 42.

Nastopili bodo v paradi po glavnih beograjskih ulicah in na prenovljenem stadionu CDJA v zletnih točkah. Moški bodo v paradi nastopali v belih, a ženske v belih, plavih in rdečih oblačilih. Na čelu parade bodo fizikulturniki v slovenski skupini nosili ogromne državne in slovenske zastave ter slovenski grb. Zatem bodo nosili slike maršala Tita, predsednika

LRS Mihe Marinka, podpredsednika zvezne vlade E. Kardelja. Iakoj za njimi bo stopala četa fizikulturnikov z zastavami fizikulture zveze Slovenije. Za njimi bodo korakali planšarji in alpinci. Njim bo sledila skupina smučarjev na valjkih, ki bo smučala s pomočjo majhnih koleščkov. Smučarje bodo vlekla motorna vozila. Posebno zanimivo bodo napravili parado drsali, ki bodo prav tako z drsalniki na majhnih valjčkih (oboje je zamisel in delo inž. Bloudka) izvajali tudi lažje like. V skupini smučarjev bodo nastopali znani tekmovalci Finžgar, Praček, Smolej, Benedičič, Katnikova, Pračkova in drugi. Ostali fizikulturniki, ki bodo korakali v osmeroredih, bodo med samo parado izvajali gibe iz marša »U boj«.

Glavni nastop na stadionu bodo slovenski fizikulturniki začeli z razvrstitvijo v kvadratih po stadionu. Po prvih taktih pesmi »V boj« bodo formirali triglavske vrhove, ki bodo plave, bele in rdeče barve. V prostorih med vrhovi bodo solisti izvajali vaje »V boj«. Nato bosta na lesenih drsalnih ploščah Lajovic in Palmetova nastopila s izbranimi liki v Trnjučki po Čajkovskega kompoziciji Op. XVIII. Njuni pa bo v ozadju spremljalo 36 fizikulturnikov. Njim bo sledila glavna skupina v glavni točki — množičnem in prostranem, brez dvoma zanosno lepem nastopu »V boj«.

Naši fizikulturniki, ki so v zaporednih skupnih vadbah skoraj popolnoma odpravili neskladnost posameznih gibov in med posameznimi skupinami, bodo v okviru III. kongresa LMS nastopili danes večer ob 21. na stadionu. Naslednji dan odpotujejo skupno s tržaškimi fizikulturniki v Beograd, kjer bodo v pripravljem taborišču izgladili svoje vaje do podrobnosti.

popust ima samo grupa, ki šteje vsaj 5 članov. Cene vstopnicam so naslednje: tribune 100 din, stojišča 30 din, zletni znak stane 5 din. Vstopnice se prodajo za vsak dan posebej (za 22. in 23. junij). Vstopnice se ne bodo prodajale na stadionu.

Obveščajo se vsa okrajna, mestna in okrožna fizikulturna vodstva, da točno in pravočasno dostavijo vse spiske vstopnic in znakov (naročila) ter da si pravočasno preskrbijo potrebne formulirje za izdajanje potnih objav, za uporabo 50 odstotkov popusta na železnicah. Ob tej priliki velja za vse 50 odstoten popust, kakor za uživa fizikulturna organizacija in bodo za to potrebne iste objave, ki se izpolnjujejo v duplikatu za vsako vožnjo in to najmanj za 5 oseb.

Pisarna Zveznega fizikulturnega zleta Beograd

Obvestilo

upravne pisarne Zveznega fizikulturnega zleta okrajnim, okrožnim in mestnim fizikulturnim odborom

Pozivajo se organizacije Osvobodilne fronte, sindikatov, Ljudske mladine in druge množične organizacije, nato okrajne, mestne in okrožne fizikulture organizacije, ki želijo zagotoviti svojim članom vstopnice za Zvezni fizikulturni zlet, ki bo dne 22. in 23. junija 1947. leta v Beogradu, da dostavijo število potrebnih vstopnic. Spisek je treba dostaviti preko okrajnih, mestnih in okrožnih fizikulturnih organizacij na vsem teritoriju ni (kancelariji Saveznog zleta fizikulture) Zveznega fizikulturnega zleta — Beograd, Moskova 12, najdalje do 18. junija po telegramu. Prijave prejete po tem roku se ne bodo več upoštevale pri razdeljevanju kart. V spisku je treba točno označiti število kart za 22 in posebej pa 23. junij. Istočasno je treba poslati spisek števila zletnih znakov.

Za obiskovalce Zveznega zleta je zagotovljen 50% popust na železnicah. Objave za potovanje bodo izdajali okrajni, mestni in okrožni fizikulturni odbori. Ta

»Dan plavanja« v Ljubljani

Obveščamo vse plavalce, ki se bodo udeležili prireditve v okviru dneva plavanja, da plavanja po Ljubljani dne 14. t. m. popoldne zaradi mrzle vode ne bo.

V založbi »Ljudske pravice« je izšla brošura

„PETLETNI PLAN“

ki vsebuje govore vodilnih državnih funkcionarjev v Ljudski skupščini FLRJ in zakon o petletnem planu.

Dobi se v upravi »Ljudske pravice«, Kopitarjeva ulica 2, vseh njenih podružnicah po deželi in v vseh knjigarnah za din 18.

Uprava »LJUDSKE PRAVICE«, Kopitarjeva ulica 2

več celo predlog o sklenitvi separatnega mira z Nemčijo in Japonsko. Vendar je še vprašanje, ali je bil ta predlog mišljen resno, ali pa je bil lansiran zato, da se ugotovi, kakšna bo reakcija v svetu. Eno pa je že sedaj jasno: odgovorni ameriški državniki streme za tem, da izkoristijo omenjeni deželi na evropskem in azijskem kontinentu, da okrepe svoje strateško ekonomsko pozicije in sklenejo obroč okoli Sovjetske zveze in ostalih mladih demokratičnih republik v jugovzhodni Evropi.

»Amerika mora importirati, če hoče živeti,« je izjavil Averell Harriman v »New York Herald Tribune« (27. maja). Ker je v lovu za superprofiti izčrpal velik del svojega rudnega bogastva, je postala po besedah citirane avtorja »have-not nation«, »dežela nemanjčev«, odvisna od prijateljstva drugih.

Ceprav ima Amerika dovolj molibdena, vendar ji manjka kobalta, kroma, malo ima tudi antimona, mangana, niklja, tungstena, vanadija, to so ferozlitine. Zaloga boksita, bakra, cinka se močno manjšajo. »Amerika bo morala te kovine v večji meri uvažati — za propelerje na reakcijski pogon, pravi Harriman, ki misli vedno na vojno industrijo.

Nacionalni dohodek je v letih 1938—1946 porastel od 64 milijard dolarjev na 165 milijard dolarjev. Amerika zaposluje sedaj 56 milijonov delavcev, leta 1938 pa je zaposlevala le 43.200.000. Zato mora postati posojilodajalec (kreditor), zaključuje iz teh števil Harriman.

»Amerika bo poiskala način, da investira svoj kapital v inozemstvu, ki bo dopolnil in razširil konvencionalne možnosti plasiranja kapitala v tujih deželah« (isti). To so perspektive dolarske diplomacije, ki, kakor vemo, ne pozna meja. Iz vsega tega lahko napravimo ta skromen zaključek, da se bo nova ameriška politika izrodila v celo vrsto intervencij v notranje zadeve Evrope, Azije, Afrike. Italijski in francoski primer rešitve krize je v vrsti zadnjih dogodkov brez dvoma najbolj karakterističen in poučen. V tej zvezi je »The Rome Daily American« ocenil De Gasperija kot moža, ki je najbolj razumel bistvo Trumanove »doktrine«. Italijanski listi že ugibajo, ali je sedanji režim v Italiji tisti, ki utegne dobiti največje posojilo v ZDA.

Investicije, odnosno posojila, so danes tisto smrtonosno orožje, s katerim skušajo mogočni ameriški monopolisti razširiti svojo interesno sfero z ameriškega kontinenta na evropski in azijski in zajeti v svoj ekonomsko politični sistem predvsem po vojni oslabele države. V tem je bistvo Trumanove »doktrine«. Obramba ameriškega kontinenta in zapadne civilizacije pred »komunistično infiltracijo« in »rdečim ekspanzionizmom«, o katerem vedo toliko strašnega povedati trubadurji ameriškega stoletja, je le za las privlečena fraza, s katero skušajo ameriški reakcionarni voditelji uspavati svetovno mnenje in mobilizirati tudi povprečnega Američana s srednjega zapada ali »tagonskega peona za svojo imperialistično politiko, ki stremi za tem, da bi zajela v svojo sfero vse zapadni svet.

M. O.

OBVESTILA

Opozorilo na »Uredbo o delovnih knjizicah«

Vse državne ustanove, državna in združna gospodarska podjetja, ustanove in organizacije in vsa privatna podjetja ter vse delavce in nameštence v teh podjetjih opozarjamo na točno upoštevanje in izvajanje Uredbe o delovnih knjizicah, ki je izšla v Uradnem listu FLRJ št. 22 od 15. 5. 1947 in Priloga k tej uredbi ter navodil za izpolnjevanje delovnih knjizic, ki sta izšla v Uradnem listu FLRJ št. 30 od 11. 4. 1947.

V smislu teh uredb oziroma navodil bi morali vsi delodajalci za svoje delavce in nameštence, ki so bili na delu na dan 1. maja 1947, poslati najkasneje do 15. maja 1947, poslati najkasneje izvršilnemu odboru seznanj delavce in nameštence v vsem potrebnih podatki in listinah ter nato dvigniti izpolnjene delovne knjizice. Zaradi smotnejšega izdajanja so odseki za delo pri okrajnih izvršilnih odborih za stopili v stik s posebnimi podletji in se dogovorili o načinu čim hitreje izdaje delovnih knjizic. Vendar se opaža, da nekatera podjetja niso upoštevala določb o delovnih knjizicah, kakor so navedene v zgoraj citiranih zakonitih določilih in navodilih. Ta podjetja opozarjamo, da čim prej stopijo v stik z odseki za delo pri Okrajnih (mestnih) izvršilnih odborih svojega področja in se dogovore o načinu čimprej izdaje delovnih knjizic, ker jih sicer utegnejo doleteti posledice čl. 5. Uredbe o delovnih knjizicah, ki predpisuje za kršitelje predpisov o delovnih knjizicah kazni od 100 do 5000 din.

Obohem opozarjamo vse delodajalce, ki prevzemajo delovne knjizice v hrambo na odredbo o izdajanje potrdil o zaposlitvi delavce in nameštencev, objavljeno v Uradnem listu LRS št. 19 od 10. maja 1947, po kateri morajo izdati delavcu oziroma nameštencu potrdilo o zaposlitvi. Obvezne ti sklopi potrdil ima na zalogi Državna založba Slovenije in vse okrajne knjizarne.

Na uslužbenca t. j. na vse administrativno osebje v državnih ustanovah in državnih gospodarskih podjetjih se Uredba o delovnih knjizicah ne nanaša, ker dobe uslužbenca posebne uslužbenke knjizice.

Ministrstvo za delo LRS.

Obvestilo mestne klavnice o »Delitvi prekajene slanine« je preklicano!

MTP LRS obvešča:

Promet s neračioniranimi oziroma racioniranimi živilni

Na vprašanje potrošnikov, tovarna rudnikov, podjetij in ustanov pojasnjamo, da je prevajanje ali prenašanje zelenjave, povrtnine, krompirja, fižola in sadja popolnoma prosto in količinsko neomejeno na področju LR Slovenije, v kolikor promet s temi predmeti ni omejen s strani ministrstva za kmetijstvo zaradi prenašanja rastlinskih bolezni in škodljivcev.

Določila glede maksimalnih cen navedenih predmetov ostanejo nespremenjena.

Odlok o prevažanju oziroma prenašanju kontroliranih (racioniranih) predmetov iz kraja v kraj (Uradni list FLRJ št. 441-48 od 1945) ostane še nadalje veljaven, in sicer za ročno prilago — živil do 5 kg teže, od teh do 2 kg maslob, za kar ni potrebno nikakršno dovoljenje. Za pošiljanje te količine v poštnih paketih pa je potrebno dovoljenje mestnega oziroma krajevnega ljudskega odbora, iz katerega so zavoj pošilja. Dovoljenje se izdaja enkrat mesečno in to samo proizvedniku za pošiljanje zavojov članom njegove družine (staršem, sinovom in sestram) za lastno uporabo, hkrati in sestram) za lastno uporabo, rabljanje oziroma za uporabljanje v lastnem gospodinjstvu (ali za obratovanje, če gre za večjo količino) o priliki selitve lastnega podjetja, obratovalnice itd., pri čemer se je ravnati po določilih točk 5.—11. navedenega odloka.

(Iz pisarne ministrstva za trgovino in prekrbo LRS.)

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Drama:
Četrtek, 12.: Zaprtó.
Petek 13., ob 20: Afinogenov: »V tajgi.« Red. B.
Sobota 14., ob 20: Simonov: »Rusko vprašanje.« Premiera. Red M.

Opera:
Četrtek, 12.: Zaprtó.
Petek 13., ob 20: Žilek: »Miklova Zala.« Red H. (Dramska predstava.)
Sobota 14., ob 20: M. I. Olinka: »Ivan Sušnik.« Žalostna predstava za delegate kongresa LMS.

V MARIBORU
Četrtek 12. ob 20: Nušič: »Dr.« Red A.
Petek 13.: Zaprtó (generalna)
Sobota 14., ob 20: Bound: »Faust.« Izven.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje
569 m — 449 m

DNEVNI SPORED ZA ČETREK, 12. jun.:
6 Budnice — 6.15 Iz naših časopisov, dnevni spored — 6.25 Jutrarni koncert — 7 Laska glasba — 7.15 Napoved časa, poročila, objave, radijski koledar — 12.30 Napoved časa, poročila — 12.45 Laska glasba, mali oglasi, objave — 13.45 Baletna glasba — 13.30 Kulturni pregled — 13.45 Češko glasbo izvaja na harmoniki Avgust Stanko — 14. Victor de Sabata: Juvantus, simfonična pesnitev — 14.15 Napoved časa, poročila — 16 Prenos otvoritvene seje III. kongresa LMS — 18.45 Oddaja ministrstva za industrijo LRS — 19 Radijski dnevnik. Slovenec: Slovensko modelarsko prvenstvo 1947 — 19.19 W. A. Mozart: Koncert za flavto, izvaja Albert Jormol, pri klavirju spremlja Dana Perušková — 19.30 Napoved časa, poročila — 19.45 Laska glasba, mali oglasi, objave — 20 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ: Gledališče Leninskega komsomola na gostovanju v Jugoslaviji, I. del, Ruski list, 4. zvezek — 20.15 Igra mal orkester Radia Ljubljana pod vodstvom Eudofa Starina — 20.40 Kako je človek začel pisati — 21 L. v. Beethoven: Sonata v D molu, izvaja pianist Roman Klasič (prenos iz Maribora) 21.25 Zabavna glasba — 22 Prenos vesti zvezne postaje iz Beograda — 22.15 Mendelssohnove simfonične skladbe.

Študentje ljubljanske univerze

Udeležite se v četrtek, 12. junija, ob 15. uri na dvorišču univerze sestanka vseh študentov naše univerze. Dnevni red: počitniško delo, informacije glede praks in možno poslušanje prenosa slavnostnega dela III. kongresa LMS.

Sekretariat LSM univerze.

MALI OGLASI

PREKLIČUJEM, kar sem govoril čez odbr AFZ, da ni resnično. — Zupan Anton, Bohlinska Bela.

Potrebujemo več **elektromotorjev od 8—20 KS**

Ponudbe poslati **Štajerski železo-industrijski družbi, Zreče.**

JAVNI NATEČAJ

Okrajni ljudski odbor Prevalje, gospodarski odsek — razpisuje javni natečaj (konkurz)

za obrtno dovolilo izpraznjena dimnikarskega okoliša v Marenbergu

Prosilci naj vložijo prošnjo pri okrajnem ljudskem odboru v Prevaljah, pod naslednjimi pogoji:

1. Da so državljani Federativne ljudske republike Jugoslavije; 2. da imajo aktivno in pasivno volivno pravico; 3. da imajo strokovno izobrazbo (mojstrski izpit); 4. da predložijo dokaz o zaposlitvi (prvenstveno se upoštevajo zaposlitve v dimnikarski stroki, ki so najdalj časa neprekinjene); 5. da predložijo karakteristiko in overovljeno izjavo pristojnega ljudskega odbora o zadržanju med okupacijo in po osvoboditvi.

Pri natečaju, oz. podelitvi dimnikarskih okolišev imajo prednost vojni invalidi in pomočniki, ki so pri delu postali invalidi, če znaša njihova zaposlitev 4/5 časa zaposlitve ostalih prosilcev. Med invalidi imajo prednost tisti, katerih invalidnost je večja.

Prosilci naj vložijo prošnje do vključno 30. junija 1947 pri okrajnem ljudskem odboru, gospodarski odsek, Prevalje.

Poziv upnikom in dolžnikom

veletrgovina špicerijskega in kolonialnega blaga, Ljubljana, Aškerčeva ul. 3.

Pozivamo vse poslovne upnike in dolžnike podjetja iz časa pred nacionalizacijo, t. j. pred 5. decembrom 1946, da prijavijo vse svoje terjatve ali dolgove najkasneje v roku enega meseca od dneva te objave.

Tovarna glinice in aluminija

v Strnišču pri Ptujju, išče za takojšen nastop

1 gradbenega inženjerja
1 gradbenega tehnika
5 inženjerjev kemije
3 strojne inženjerje
3 strojne tehnike
2 inženjerja elektrotehnike
1 samostojnega knjigovodjo

Pismene ponudbe na upravo podjetja v Strnišču pri Ptujju, pošta Sv. Lovrenc Dr. p.

Okrajni LO - Rakec

išče dobrega, kvalificiranega mlinarja za valjni mlin

Službo dobi takoj. Plača po dogovoru.

RADIO BEOGRAD DOPIŠNIKE

iz naslednjih mest: Ljubljana, Maribor

Rok prijave do 1. junija t. l. Prijavi je treba priložiti biografske podatke, podatke o šolski izobrazbi in poklicu, kakor tudi točen naslov

Pogoji: Za glavno mesto republike se morajo kandidati obvezati, da jim bo dopisništvo glavni poklic

Plača: Stalni mesečni dohodki in določeni honorar od objavljenih dopisov

Prijave s potrebnimi podatki je treba dostaviti

Sekretariat Radio-Beograd

Zveza lesnih zdruag, Maribor

Partizanska ul. 6

potrebuje za takojšen nastop pisarniško moč

za gozdno statistiko, samostojno mot za prodajni oddelek

Pogoji: popolna praksa v lesni stroki

ZAHVALA. Ob tragični izgubi našega dragega

JAŠA LOJZETA
načel. gozd. odseka, Maribor

nam je dolžnost, zahvaliti se vsem, ki so dragega pokojnika spremili v tako častnem številu na njegovi zadnji poti ter mu poklonili toliko krasnega cvetja. Posebej se zahvaljujemo Drav. gozdemu gospodarstvu v Mariboru, ki je v tem težkem trenutku oskrbelo prevoz pokojnega v njegov domači kraj; nadalje č. duhovščini za spremstvo, cenj. govornikom, tako: č. g. Oberzanu, tov. Zastovšku, Jugu, ing. Turku kot zastopniku Glavn. ne uprave in ministrstva ter tov. Kotniku Benu za poslovilne besede ob odprtem grobu. Posebna zahvala tudi pevskemu zboru iz Slov. Gradca za žalostinke, odpete doma in ob grobu, Vsem skupaj iskrena zahvala! Žalujoči ostali

Glavni urednik: Ivan Bratko

Naslov uredništva: Koptarjeva 6. — Uprava: Koptarjeva 2. — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65 — Telefon naročniškega odd.: 30-30 Telefon oglasnega odd.: 36-85 Štev. ček rač. 60.4045-22.

DNEVNE VESTI

Druga javna produkcija Glasbene šole v Ljubljani bo v petek 13. junija ob 18 v glasbeni dvorani gimnazije v Vegovi ulici. Nastopili bodo solisti klavirskega, violinskega, solopetskega in instrumentalnega oddelka. Zanimivost te produkcije je, da bo gojenec Tozon Tomaž igral dve evoli skladbi na klavir. Sporedi v Matični knjizarni.

Dobro skupinsko igrano harmonikarsko boste slišali jutri zvečer ob 20.30 v Unioni, ki jo priredi mladinski in pionirski harmonikarski zbor. Mladinskega vodi Janez Kular, pionirskega Zdenka Rodičeva. Pod Kubarjevim vodstvom bo nastopil tudi Centralni mladinski pevski zbor. Vmes bodo recitali člani mladinskega gledališča. Večer bo pester in zanimiv. Vstopnice v Matični knjizarni.

Spored koncertnega večera Akademije za Glasbo s sodelovanjem celotnega radijskega orkestra v ponedeljek 16. junija ob 20.30 v Filharmoniji je: Beethoven: Egmont, predigra, dirigira Janez Znidar; Beethoven: Petta simfonija, dirigira Zvonimir Ciglič; Grieg: Klavirski koncert, izvaja Marjan Vodopivec, dirigira Uroš Krek; Borodin: Predigra k operi Knez Igor, dirigira Uroš Krek. Dirigent iz sola pri dr. Svare — Vstopnice v Matični knjizarni.

Občni zbor »Dobrote«, obštrnoga podpornega sklada Zveze poštnih uslužbenecv v Ljubljani, bo 28. junija 1947 ob 19 v tečajni dvorani na poštni direkciji v Ljubljani. Sv. Jakoba trg 2. — Odbor.

PRESKRBA

Obvestilo mestne klavnice o »Delitvi prekajene slanine« je preklicano!

MTP LRS obvešča:

Promet s neračioniranimi oziroma racioniranimi živilni

Na vprašanje potrošnikov, tovarna rudnikov, podjetij in ustanov pojasnjamo, da je prevajanje ali prenašanje zelenjave, povrtnine, krompirja, fižola in sadja popolnoma prosto in količinsko neomejeno na področju LR Slovenije, v kolikor promet s temi predmeti ni omejen s strani ministrstva za kmetijstvo zaradi prenašanja rastlinskih bolezni in škodljivcev.

Določila glede maksimalnih cen navedenih predmetov ostanejo nespremenjena.

Odlok o prevažanju oziroma prenašanju kontroliranih (racioniranih) predmetov iz kraja v kraj (Uradni list FLRJ št. 441-48 od 1945) ostane še nadalje veljaven, in sicer za ročno prilago — živil do 5 kg teže, od teh do 2 kg maslob, za kar ni potrebno nikakršno dovoljenje. Za pošiljanje te količine v poštnih paketih pa je potrebno dovoljenje mestnega oziroma krajevnega ljudskega odbora, iz katerega so zavoj pošilja. Dovoljenje se izdaja enkrat mesečno in to samo proizvedniku za pošiljanje zavojov članom njegove družine (staršem, sinovom in sestram) za lastno uporabo, hkrati in sestram) za lastno uporabo, rabljanje oziroma za uporabljanje v lastnem gospodinjstvu (ali za obratovanje, če gre za večjo količino) o priliki selitve lastnega podjetja, obratovalnice itd., pri čemer se je ravnati po določilih točk 5.—11. navedenega odloka.

(Iz pisarne ministrstva za trgovino in prekrbo LRS.)

SOLSTVO

Razpis za sprejem v bolničarsko šolo. — Ministrstvo za ljudsko zdravstvo vlade LRS razpisuje natečaj za vpis v enoletno šolo za bolničarje in bolničarke. Pogoji za sprejem: 1. starost od 18—25 let, 2. uspešno opravljena osnovna šola, 3. politična neporečnost. Gojenci bodo pred sprejemom zdravniško pregledani. Solanje je zvezano z bivanjem v internatu. Stroške za čas solanja bo nosilo ministrstvo za ljudsko zdravstvo, gojenci pa se bodo morali obvezati, da bodo po dovršenem št. vsaj dve leti službovali v federalnih zdravstvenih ustanovah. Prošnji, kolkovani s 10 din, naslovljeni na: Bolničarska šola, Ljubljana, Sv. Petra cesta 80-L, je treba priložiti zadnje šolsko spričevalo, življenjepis, potrdilo o vpisu v volivni imenik in potrdilo o nezakovanju. Rok za vložitev prošnje je do 30. julija 1947. TU 164.

IZLET V ISKO, NA KRIM IN MOKRO

Borci in aktivisti OF, ki so zapolili borbo proti okupatorju in domačim izdajalcem leta 1941 in 1942 z oporišč v Iski, na Krimu in Mokricu, priredijo v nedeljo 15. t. m. celodnevni izlet v te kraje z naslednjim razporedom:

1. ob 8 zbirališče pri Salu v Iski;
2. ob 9 pod vodstvom vodnikov odhod na točke:
a) v znamenito partizansko bolnišnico v Iski,
b) v taborišča naših brigad in odredov na Krimu in Mokricu in JOF v času velike italijanske ofenzive na Mokricu v mesecu aprila 1943.
c) na grobišča padlih talcev v Mrzli jami pod Gorenjim Igom, kjer je bilo postreljenih nad 60 ljudi (želimeljske žrtve) in na grobišče narodnega heroja Ljube Serecra.

Bez rednega avtobusnega prometa na Iz bo na razpolago še en tovarni avtomobil, ki bo vozil izpred Čišnovarja na Dolenski cesti do 6 dalje, zvečer pa bo odvažal goste med 18 in 20 iz Iske.

Ker računamo na precejšen obisk, pripravljamo vsem izletnikom, da se poslužijo lastnih prevoznih sredstev (koles itd.) ter naj vzmemo s seboj tudi nekaj suhe hrane, sicer pa bo za okrepila skrbel Turist-hotel v Iski.

V primeru slabega vremena bo izlet prihodno nedeljo 22. junija z istim razporedom.

URADE IN USTANOVE OPOMARJAMO, DA VSA OBVESTILA IN OBJAVE ZA »LJUDSKO PRAVICO« SPREJEMAMO NAJKASNEJE DO 12. URE. — UREDNIŠTVO.

URADE IN USTANOVE OPOMARJAMO, DA VSA OBVESTILA IN OBJAVE ZA »LJUDSKO PRAVICO« SPREJEMAMO NAJKASNEJE DO 12. URE. — UREDNIŠTVO.

IZLET V ISKO, NA KRIM IN MOKRO

Borci in aktivisti OF, ki so zapolili borbo proti okupatorju in domačim izdajalcem leta 1941 in 1942 z oporišč v Iski, na Krimu in Mokricu, priredijo v nedeljo 15. t. m. celodnevni izlet v te kraje z naslednjim razporedom:

1. ob 8 zbirališče pri Salu v Iski;
2. ob 9 pod vodstvom vodnikov odhod na točke:
a) v znamenito partizansko bolnišnico v Iski,
b) v taborišča naših brigad in odredov na Krimu in Mokricu in JOF v času velike italijanske ofenzive na Mokricu v mesecu aprila 1943.
c) na grobišča padlih talcev v Mrzli jami pod Gorenjim Igom, kjer je bilo postreljenih nad 60 ljudi (želimeljske žrtve) in na grobišče narodnega heroja Ljube Serecra.

Bez rednega avtobusnega prometa na Iz bo na razpolago še en tovarni avtomobil, ki bo vozil izpred Čišnovarja na Dolenski cesti do 6 dalje, zvečer pa bo odvažal goste med 18 in 20 iz Iske.

Ker računamo na precejšen obisk, pripravljamo vsem izletnikom, da se poslužijo lastnih prevoznih sredstev (koles itd.) ter naj vzmemo s seboj tudi nekaj suhe hrane, sicer pa bo za okrepila skrbel Turist-hotel v Iski.

V primeru slabega vremena bo izlet prihodno nedeljo 22. junija z istim razporedom.

RADIO BEOGRAD DOPIŠNIKE

iz naslednjih mest: Ljubljana, Maribor

Rok prijave do 1. junija t. l. Prijavi je treba priložiti biografske podatke, podatke o šolski izobrazbi in poklicu, kakor tudi točen naslov

Pogoji: Za glavno mesto republike se morajo kandidati obvezati, da jim bo dopisništvo glavni poklic

Plača: Stalni mesečni dohodki in določeni honorar od objavljenih dopisov

Prijave s potrebnimi podatki je treba dostaviti

Sekretariat Radio-Beograd

Zveza lesnih zdruag, Maribor

Partizanska ul. 6

potrebuje za takojšen nastop pisarniško moč

za gozdno statistiko, samostojno mot za prodajni oddelek

Pogoji: popolna praksa v lesni stroki

V STALINGRAJSKIH OKOPIH

VIKTOR NEKRASOV Roman

Karnauhov se utrdi ali pa se je naveličal peti. Kitaro obesi na žebelj. Nekaj časa sedimo molče. Širjajev se dvigne na enem komolcu.

»Farber, ali si bil tudi pred vojno tak?«

Farber dvigne glavo.

»Kakšen tak?«

»Tak, kakršen si zdaj.«

»Kakšen pa sem zdaj?«

»Vrag vedi, kakšen... Ne razumem te. Piti se ti noče, robantiti se ti noče, žensk nočeš... Poglej našega inženirja. Saj ima tudi on visokošolsko izobrazbo.«

Farber se komaj vidno nasmehne.

»Ne razumem dobro zveze med vinom, ženskami in visokošolsko izobrazbo.«

»Saj ne gre za zvezo.« Širjajev sede na posteljo in široko razkroči noge. »Kratko in malo ne razumem te. Karnauhov je tih, skromen fant — Karnauhov, ti nikar ne poslušaj — pa še on se ti razgiblje, da ga je veselje gledati.«

Širjajev se smeje.

»Nikar ne misli, da te hočem pokvariti. Ali naučiti te, kako je treba robantiti. Bog ne daj. Ne razumem samo, kako si mogel postati čenč. Kaj pa plavati znaš?«

»Plavati? Ne, plavati ne znam.«

»Kaj pa kolesariti?«

»Tudi kolesariti ne znam.«

»Kaj pa po gobcu si že kresnil koga?«

»Kaj pa siliš vanj,« se potegne za Farberja Karnauhov.

»Pomeni se o tem s Čumakom. On ti bo pa že povedal.«

»Po gobcu sem jih pa kresal,« pravi Farber mirno in vstane.

»Praviš, da si jih? Koga pa?«

»Zdaj pa grem,« pravi Farber namesto odgovora in si zapne plašč

»Ne, povej, koga si kresnil.«

»To ni zanimivo... Dovolite, da odidem.« In odide.

»Čuden fant,« meni Širjajev in vstane.

Karnauhov se smehlja. Na licih ima dve jamici kakor otrok.

»Včeraj sem se oglasil pri njem. Vračal sem se z brega. Sedel je in pisal. Najbrž pismo. Bil je že pri koncu četrte strani v zvezku. Pisal je z zelo drobno pisavo. Zelo rad bi bil prečital, kaj je napisal.«

Širjajev mi komaj vidno pomežikne.

»Morda pa ni bilo pismo?«

»Kaj pa?«

»Morda so bile pesmi.«

Karnauhov zardeva.

»Zakaj pa zardevaš?«

»Saj ne zardevam,« in še bolj zardi.

Širjajev zadržuje nasmeh in molči. Kar naprej gleda Karnauhova.

»No, kako pa tvoje?«

»Kaj moje?«

»Pesmi, kaj neke!«

»Kakšne pesmi?«

»Kaj misliš, da ne vemo? Tiste v zvezku. V tistem izpovednem platno. No, Keržencev, kako se ti zde?«

Karnauhov je pritisnjen ob steno.

»To je kar tako... Od dolgega časa.«

»Od dolgega časa... Vsi pravite od dolgega časa. Tudi Puškin se je menda dolgočasil.«

Čez pol ure s Karnauhovom odideva. Pri čuvajnici se posloviva — on zavije na desno, jaz pa na levo.

»Pesmi pa mi boš moral vendarle prečitati,« mu pravim za slovo.

»Kadar bo nanesla prilika,« mi odgovori nekam izogiba-joče in izgine v temo.

20.

Noč je temna. Zvezde se ne vidijo. Le tu pa tam je videti motne, razvlečene lise. Vse naokrog je tiho. Na griču zdaj pa zdaj počí puška.

Noge se zapletejo v vsako navlako. Enkrat malo manjka, da ne padem — zapletem se v nekakšno žico.

Pri razbitem mostu nekdo sedi. Vidi se tleča cigareta.

»Tri sto vragov, kdo pa kadi?«

»Saj se od tod tako ali tako ne vidi,« odgovori zamolkel glas iz teme. Farberjev glas.

»Kaj pa počenjate vi tu?«

»Nič. Zrak vdihavam.«

Stopim bliže.